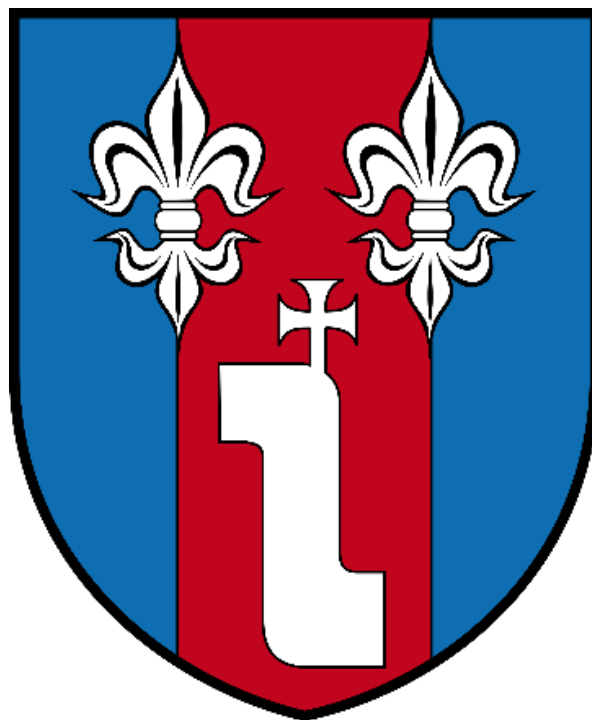

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**DO PROJEKTU ZMIANU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOSZCZANÓW**

Goszczanów 2017

1. WPROWADZENIE	4
1.1 podstawa formalno-prawna.....	4
1.2. Cel opracowania	4
1.3. Zakres prognozy	4
1.4. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie.....	6
1.5. Metody pracy wykorzystane w trakcie sporządzania prognozy.....	7
1.6. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu studium oraz częstotliwość jej przeprowadzania	7
1.7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	8
1.8. Zawartość analizowanego dokumentu	8
1.9. Główne cele projektu zmiany studium oraz cele polityki przestrzennej.....	9
1.10. Powiązania projektu zmiany studium z innymi dokumentami	12
1.11. Wykorzystane opracowania i akty prawne	14
2. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM SUIKZP.....	16
2.1. Położenie administracyjne i fizyczno-geograficzne obszaru objętego opracowaniem	16
2.2. Budowa geologiczna	17
2.3. Zasoby surowcowe	18
2.4. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne	19
2.4.1 Wody powierzchniowe	19
2.4.2. Zagrożenie powodziowe.....	20
2.4.3. Wody gruntowe, wody podziemne	20
2.4.4. Wody geotermalne.....	21
2.5. Warunki klimatu lokalnego	21
2.6. Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna	22
2.7. Szata roślinna i lasy.....	22
2.7.1. Szata roślinna.....	22
2.7.2. Lasy	23
2.8. Uwarunkowania ekologiczne	25
2.8.1. Stan powietrza atmosferycznego	25
2.8.2. Stan czystości wód powierzchniowych.....	27
2.8.3. Stan czystości wód podziemnych	28
2.8.4. Zagrożenie środowiska przez odpady.....	31
2.8.5. Zagrożenia środowiska przez hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	32
2.8.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.....	33

2.9. Ochrona przyrody.....	36
2.9.1. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lipickie Błota”	36
2.9.2. Obszar Natura 2000 - Obszar Specjalny Ochron Siedlisk Lipickie Mokradła	37
2.9.3. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu	37
2.9.4. Pomniki przyrody.....	38
2.10. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	39
2.10.1. Rys historyczny	39
2.10.2. Zasoby ochrony konserwatorskiej.....	39
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	41
4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	42
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	43
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU	46
6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu.....	46
6.2. Wody powierzchniowe.....	46
6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi.....	47
6.4. Wody podziemne	49
6.5. Powietrze i klimat akustyczny	52
6.6. Krajobraz.....	54
6.7. Formy ochrony przyrody, flora, roślinność i fauna.....	56
6.7.1. Oddziaływanie na Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lipickie Błota”	56
6.7.2. Oddziaływanie na obszar NATURA 2000 Lipickie Mokradła.....	57
6.7.3. Oddziaływanie na Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu	58
6.7.4. Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta	58
6.7.5. Oddziaływanie na pomniki przyrody	59
6.8. Zasoby naturalne	59
6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	59
6.10. Oddziaływanie na ludzi.....	60
6.11. Dobra materialne	60
6.12. Gospodarka odpadami	60
6.13. Ocena oddziaływania – synteza	60
7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	61

8. NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	62
9. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000.....	63
10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE	67
11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	67
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	68

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem niniejszej analizy jest prognoza oddziaływań na środowisko przyrodnicze proponowanych kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy Goszczanów.

1.1 PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA

Podstawą prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko jest Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. 2015 poz. 199).

Podstawą formalną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest uchwała numer Uchwała nr X/67/2015 Rady Gminy Goszczanów z dnia 2 października 2015r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów. Obowiązek sporządzania niniejszej dokumentacji nakłada art. 40 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL OPRACOWANIA

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353). Prognoza dotyczy projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Goszczanów.

Celem przedmiotowego opracowania jest określenie potencjalnych skutków realizacji ustaleń zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wskazanie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Prognoza wraz z tekstem projektu SUIKZP gminy będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

1.3. ZAKRES PROGNOZY

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z artykułu 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353). W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

1.1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

1.2. określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

1.3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań

zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognoza obejmuje obszar objęty ustaleniami SUIKZP wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z ich realizacji. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.4. STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235), Wójt gminy Goszczanów w zawiadomieniu nr **PPID.6720.1.2016** z dnia 13 stycznia 2016r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi, pismem z dnia 02.02.2016r. znak **WOOS-II.411.22.2016.AJa**
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sieradzu. pismem z dnia 20.01.2016r. znak **PPIS.ZNS.461.12.2.2016**

Niniejsza prognoza, zawiera uwagi wskazane w uzgodnieniach, o których mowa wyżej i przedkładana jest do zaopiniowania na podstawie:

- art. 17 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 199) w związku z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235) – do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi;
- art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania

na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235) – do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

1.5. METODY PRACY WYKORZYSTANE W TRAKCIE SPORZĄDZANIA PROGNOZY

W trakcie prac nad sporządzaniem prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej niniejszego projektu studium przeanalizowano obszar nim objęty. W celu dokonania właściwej oceny zagadnień, będących przedmiotem prognozy, dokonano szczegółowej analizy uwarunkowań określonych we właściwym opracowaniu ekofizjograficznym, innych dostępnych opracowaniach oraz na podstawie informacji zebranych w trakcie przeprowadzonej wizji w terenie. Podstawą do sporządzenia prognozy była natomiast wnikliwa analiza przedmiotowego projektu studium oraz stanu środowiska przyrodniczego, w którym będą realizowane jego zamierzenia.

Nie wykonywano żadnych dodatkowych badań. Ze względu na ogólność zapisów ustaleń Studium (brak parametrów środowiskowych przewidywanych inwestycji), nie jest możliwe dokładne wymiarowanie przewidywanych wpływów – określono je w sposób opisowy.

Prace nad prognozą obejmowały diagnozę i analizę środowiska, przewidywanie potencjalnych wpływów projektowanych zasad zagospodarowania, określenie wpływów w sposób opisowy i sformułowanie wniosków odnośnie działań pozwalających na minimalizowanie zagrożeń.

W trakcie pracy nad dokumentem zastosowano systemowe podejście do środowiska, w związku z czym, poszczególne jego składniki potraktowane zostały z uwzględnieniem wzajemnych pomiędzy nimi oddziaływań.

1.6. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Analiza skutków ustaleń projektu SUIKZP powinna odbywać się na zasadzie monitoringu przez organy władzy samorządowej. Stan środowiska podlegać będzie ocenie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki będą publikowane w corocznych raportach przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Łodzi. Systematyczny monitoring podstawowych komponentów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz wskazać dalsze kierunki jego ochrony.

Na podstawie wizji terenowych i w ramach wydawanych decyzji administracyjnych dokonywana będzie analiza oraz ocena spełnienia wymogów postawionych w zapisach SUIKZP dotyczących np. wskaźników intensywności zabudowy, powierzchni biologicznie czynnych itp.

W przypadku stwierdzenia konfliktów należy podjąć działania zmierzające do wyegzekwowania od zarządzających uciążliwymi obiektami zachowania norm środowiskowych zgodnie z wymogami przepisów odrębnych. W trakcie realizacji ustaleń niniejszego studium zaleca się ponadto prowadzenie okresowego monitoringu stanu klimatu akustycznego obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w celu określenia potencjalnych zagrożeń i uciążliwości w tych obiektach. Analizą skutków realizacji inwestycji należy objąć rozwój zabudowy, w tym jego wpływ na zanieczyszczenie środowiska, przekształcenia w krajobrazie, dynamikę zmian i wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Podczas monitoringu należy zwrócić uwagę na to, czy podczas realizacji inwestycji są wykorzystywane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Szczegółowe informacje odnośnie metod analizy skutków postanowień studium będą opisane w planach miejscowych dotyczących konkretnych inwestycji, jak i w raportach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

1.7. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów dotyczy terenu, który zlokalizowany jest w znacznej odległości od granicy państwa (do najbliższej granicy, odległość w linii prostej wynosi około 160 km). W związku z powyższym nie jest zasadne rozpatrywanie transgranicznego oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu na środowisko krajów sąsiednich.

1.8. ZAWARTOŚĆ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów jest sporządzany w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 199 ze zm.) zaś jego zawartość jest zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 10 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004, Nr 118,

poz. 1233). Na treść dokumentu przedłożonego do oceny składają się dwie główne części: tekstowa oraz graficzna w skali 1:10 000.

1.9. GŁÓWNE CELE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM ORAZ CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Jak stanowi art. 9 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015, poz. 199 ze zm.), podstawowym celem projektu studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Studium jest także narzędziem implementacji planowania wyższych poziomów tj. planowania regionalnego i pośrednio krajowego (art. 9 pkt 2), a także narzędziem koordynowania strategicznych zamierzeń gminy i planowania przestrzennego na szczeblu lokalnym (art. 9 pkt. 4).

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, lecz jedynie dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia studium są wiążące dla organów gminy sporządzających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia zawarte w tekście i załącznikach graficznych studium wyrażają kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o rodzaju i granicach zainwestowania i użytkowania terenów. Granice poszczególnych obszarów przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą ulec korekcie, zwłaszcza w kontekście własności nieruchomości czy szczegółowego projektowania układu komunikacyjnego.

Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą jedynie podstawowych oraz uzupełniających i towarzyszących rodzajów zabudowy. Na tych terenach mogą jednak być realizowane także inne formy zabudowy, pod warunkiem braku sprzeczności z formami określonymi w studium. Przy opracowywaniu planów miejscowych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidzieć zieleń, stwarzającą warunki do wypoczynku i rekreacji mieszkańców, a także zwiększającą estetykę przestrzeni oraz możliwość komunikacji pieszej.

W zakresie przeznaczenia terenu analizowany dokument przewiduje następujące funkcje:

- Tereny zabudowy zagrodowej
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- Tereny zabudowy usługowej
- Tereny usług sportu i rekreacji
- Tereny zabudowy produkcyjno-usługowo-magazynowej
- Tereny eksploatacji surowców naturalnych

- Tereny zieleni urządzonej
- Tereny cmentarzy
- Tereny leśne
- Tereny przeznaczone do zalesienia
- Tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień, dolin rzecznych
- Tereny rolnicze wyższych klas bonitacyjnych
- Tereny rolnicze niższych klas bonitacyjnych
- Tereny śródlądowych wód powierzchniowych
- Tereny lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Projekt SUIKZP wprowadza szereg wytycznych służących zachowaniu ładu przestrzennego i ograniczeniu oddziaływania na środowisko ewentualnie wprowadzanej zabudowy i funkcji. Do najważniejszych założeń należą:

- Programowanie rozwoju głównie w ciągach zabudowy wyznaczonych po jednej lub po obu stronach istniejących dróg obsługujących wsie, w których istnieje lub będzie realizowana podstawowa sieć infrastruktury technicznej,
- Rozwój osadnictwa na bazie istniejącego zainwestowania poprzez: wymianę istniejącej zużytej zabudowy, uzupełnienia na wolnych działkach lub w nowych obszarach zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania,
- Przy realizacji zabudowy należy nawiązać jej charakterem i formą architektoniczną do istniejących budynków,
- Zachowanie istniejącego zagospodarowania z dopuszczeniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków, z uwzględnieniem potrzeby porządkowania istniejącej zabudowy, jej uzupełniania i dostosowania do nowych warunków,
- Na obszarach zabudowy zagrodowej dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze gospodarstw produkcji roślinnej i zwierzęcej z ograniczeniem oddziaływania do granic własności nieruchomości,
- Na terenach przeznaczonych pod zabudowę usługową wprowadzono zakaz prowadzenia działalności o oddziaływaniu wykraczającym poza granice nieruchomości,
- Dla terenów zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów wprowadzono dopuszczenie lokalizowania urządzeń i obiektów zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz gospodarki ściekowej, nakaz zastosowania zabezpieczeń eliminujących lub ograniczających negatywne

oddziaływania na środowisko oraz zalecenie wprowadzenia przez zakłady o produkcji wodochłonnej zamkniętego obiegu wody,

- Dla terenów eksploatacji powierzchniowej wprowadza się ograniczenie oddziaływania uciążliwości dla środowiska wywołanych funkcjonowaniem obiektów i urządzeń do granic wyznaczonego terenu oraz nakazuje się prowadzenie prac rekultywacyjnych po rozliczeniu zasobów złoża i likwidację terenu zakładu górniczego,
- Zaleca się ochronę i konserwację istniejącego drzewostanu
- Dla terenów zieleni urządzonej dopuszcza się wyposażenie w obiekty małej architektury i infrastrukturę służącą rekreacji
- Tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień, dolin rzecznych podlegają ochronie przed zainwestowaniem,

ponadto nadrzędnym celem środowiskowym polityki przestrzennej gminy Goszczanów jest zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego poprzez:

- utrzymanie powiązań ekologicznych gminy,
- zachowanie terenów o wyraźnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- zachowanie lokalnej różnorodności biologicznej,
- ochronę walorów krajobrazowych, zieleni we wsiach oraz zadrzewień, w tym zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- zachowanie i zwiększenie istniejących zasobów leśnych,
- racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę ich jakości,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- kształtowanie korzystnych warunków aerasanitarnych w gminie,
- zmniejszanie uciążliwości akustycznych dla mieszkańców i środowiska,
- usprawnienie gospodarki odpadami.
- sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy substandardowej,
- podkreślanie terenów eksponowanych, punktów widokowych i panoram poprzez włączanie ich w system połączeń pieszych i rowerowych,

- nadawanie obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej formy architektonicznej harmonizującej z otoczeniem,
- porządkowanie przebiegu linii energetycznych i likwidacja kolizji z zabudową mieszkaniową,
- prowadzenie nowego uzbrojenia oraz ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem lokalizacji obszarów chronionych, mieszkaniowych i rekreacyjnych, na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz wymogów ochrony przyrody,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej w strefach granicznych obszarów o różnych funkcjach, w których może wystąpić konflikt przestrzenny,
- stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów negatywnie oddziałujących na walory krajobrazowe środowiska.
- Dostosowanie nowych zalesień do występujących w otoczeniu kompleksów leśnych,
- Dla terenów rolniczych oraz trwałych użytków z zielonych, zadrzewień, dolin rzecznych nakazuje się maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu,
- Dla terenów rolniczych wprowadza się wyłączenie gleb najwyższych klas bonitacyjnych z trwałego zainwestowania, z wyjątkiem zabudowy zagrodowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

1.10. POWIĄZANIA PROJEKTU ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt planu powstał w oparciu o dokumenty strategiczne i planistyczne na szczeblu:

1. Wspólnotowym

- Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego,
- Strategia Europa 2020,
- Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju,
- Konwencja o różnorodności biologicznej. Nowa globalna strategia różnorodności biologicznej na lata 2011-2020, z wizją do roku 2050
- dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.U.E.L.79.103.1 z późn. zm.),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U.U.E.L.85.175.40 z późn. zm.),
- dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.92.206.7 z późn. zm.),
- dyrektywy Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (Dz.U.U.E.L.96.296.55 z późn. zm.),

- dyrektywa Rady 1999/30/WE z dnia 22 kwietnia 1999r. odnosząca się do wartości dopuszczalnych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenków azotu oraz pyłu i ołowiu w otaczającym powietrzu (Dz.U.U.E.L.99.163.41 z późn. zm.),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U.U.E.L.01.197.30),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz.U.U.E.L.02.189.12),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz.U.U.E.L.03.156.17),

2. Krajowym:

- Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 z 2011 r.;
- Projektem Korytarzy Ekologicznych Łączących Europejską sieć NATURA 2000 w Polsce” opracowanym przez Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk w 2005r.,
- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2014-2020
- Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015”,

3. Regionalnym:

- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy do 2019 r,
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego,

4. Lokalnym:

- Strategia Rozwoju Gminy Goszczanów,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Goszczanów,

- **Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego:**
 - zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (boisko sportowe) zatwierdzony uchwałą Nr IV/18/98 Rady Gminy Goszczanów z dnia 30 grudnia 1998r.
 - zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Sulmów park) zatwierdzonego uchwałą Nr XI/71/99 Rady Gminy Goszczanów z dnia 16 grudnia 1999r.
 - Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Ziemięcín PUH) zatwierdzonego uchwałą Nr XV/92/2000 z dnia 16 czerwca 2000r.
 - Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Sulmów usługi) zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/148/2001 z dnia 16 listopada 2001r.
 - Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Szkoły Strachanów, Sulmów, Wilczków, Ziemięcín, Klonów, Chlewo, Karolina) zatwierdzonego uchwałą Nr XXVIII/149/2001 z dnia 16 listopada 2001r.
 - Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy (Goszczanów usługi) zatwierdzonego uchwałą Nr IX/51/2003 z dnia 29.10.2003r.
 - Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla oczyszczalni ścieków w Goszczanowie zatwierdzonego uchwałą Nr XIII/70/2004 z dnia 16 kwietnia 2004r.

1.11. WYKORZYSTANE OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE

Podstawowym materiałem źródłowym do opracowania prognozy był projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Goszczanów.

W trakcie prac nad niniejszą prognozą wykorzystano ponad to następujące opracowania jak i akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 627);

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2015 poz. 199);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U z 2015 r. poz. 909 ze zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tekst jednolity. Dz. U. z 2015 r. poz. 469);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tj. Dz. U. 2014, poz. 1153 ze zm.);
- Ustawa z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tj. Dz. U. 2015, poz. 196);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2013 r. o odpadach (Dz. U. poz.21 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2012, poz. 81);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2011 Nr 237, poz. 1419);
- Opracowanie ekofizjograficzne SUIKZP Gminy Goszczanów;
- Program ochrony środowiska dla Gminy Goszczanów;
- Strategia rozwoju gminy Goszczanów;
- Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny;
- Standardowy Formularz Danych PLH100025 Lipickie Mokradła;
- Kondracki J.: Geografia fizyczna Polski, PWN 2000;
- Matuszkiewicz J.: Potencjalna roślinność naturalna i geobotaniczna regionalizacja Polski 2008;
- Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012;
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Łódzkiego;
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy do 2019 r.;
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020;
- Narodowa Strategia Spójności 2007-2013. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007;

- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2008
- Konwencja o różnorodności biologicznej. Nowa globalna strategia różnorodności biologicznej na lata 2011-2020, z wizją do roku 2050
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2014-2020;

- Mapa hydrograficznego podziału Polski.
- Mapy topograficzne w skali 1:50 000;
- Mapy topograficzne w skali 1:10 000;
- Mapy ryzyka powodziowego opracowane przez RZGW;
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50000
- Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50000

- Bazy Danych Państwowego Instytutu Geologicznego
- <http://www.geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS/>
- <http://www.pgi.gov.pl/pl/geologiczne-bazy-danych.html>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- www.codgik.gov.pl
- www.geoportal.gov.pl
- www.geoserwis.gdos.gov.pl/
- www.bdl.lasy.gov.pl/
- <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>
- <http://www.wios.lodz.pl/>
- <http://geoportal.lodzkie.pl/imap/>
-

2. CHARAKTERYSTYKA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM SUIKZP

2.1. Położenie administracyjne i fizyczno-geograficzne obszaru objętego opracowaniem

Zgodnie z podziałem administracyjnym Polski gmina Goszczanów położona jest na zachodnim skraju województwa łódzkiego, w północnej części powiatu sieradzkiego. Od strony zachodniej oraz północnej jej granice stanowią jednocześnie granicę województwa łódzkiego. Gmina Goszczanów sąsiaduje bezpośrednio z siedmioma gminami, z czego pięć leży już w granicach województwa wielkopolskiego:

- od północy z gminą Kawęczyn,

- od północnego-wschodu z gminą Dobrą,
- od wschodu z gminą Warta,
- od południa z gminą Błaszki,
- od południowego -zachodu z gminą Szczytniki oraz gminą Koźminek,
- od północnego-zachodu z gminą Lisków.

Powierzchnia gminy wynosi 123,01 km². Jej rozciągłość równoleżnikowa to 14,1 km, zaś południkowa - 12,3 km.

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne (*regionalizacja wg J. Kondrackiego, 2001 r.*), obszar gminy Goszczanów leży w obrębie:

- Makroregionu – Pozaalpejska Europa Środkowa,
 - Prowincji – Niż Środkowoeuropejski,
 - Podprowincji – Niziny Środkowopolskie,
 - Makroregionu – Nizina Południowowielkopolska,
 - Mezoregionu – ***Wysoczyzna Turecka***.

Wysoczyzna Turecka wyróżnia się zróżnicowanym ukształtowaniem pionowym (całkowita powierzchnia wynosi ok. 1360 km²). W jej ukształtowaniu można wyodrębnić 6 grup wzgórz oraz falistą wysoczyznę morenową rozciętą dolinami rzecznyymi. Wzgórza uważane są za kemy zbudowane z piasków i żwirów warstwowych.

Powierzchnia obszaru gminy jest urozmaicona. Maksymalne wysokości występują w centralnej części gminy i wynoszą ponad 170 m. n.p.m. Współczesna powierzchnia gminy została ukształtowana w czasie stadiału warciańskiego zlodowacenia środkowopolskiego. Pozostałością działalności glacialnej i fluwioglacjalnej są pagórki czołowo-morenowe zbudowane z piasków polodowcowych i żwirów wyraźnie zaznaczające się w krajobrazie północnej i północno-zachodniej części gminy Goszczanów. Na pozostałym obszarze dominującą rolę odgrywają rozległe równiny denno-morenowe wchodzące w skład tzw. wysoczyzn polodowcowych.

2.2. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym gmina Goszczanów położona jest w obrębie jednostki tektonicznej zwanej synklinorium szczecińsko – łódzko – miechowskim, a dokładnie w obrębie Niecki Łódzkiej. Wypełniona jest ona utworami kredy wykształconymi w postaci margli i wapieni, występującymi na głębokości od ok. 30 do 90 metrów.

Na utworach kredowych nieciągłą warstwą zalegają osady trzeciorzędowe. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przez ility, mułki, piaski oraz ility z pyłem węgla brunatnego. Na podstawie badań geologicznych ustalono, że występują one w środkowej części gminy (Goszczanów, Stojanów, Chlewo

oraz Sulmów). Natomiast miąższość tych osadów jest zróżnicowana i waha się od ok 18 m p.p.t w Stojanowie do ok 90 m p.p.t. w miejscowości Chlewo.

Utwory czwartorzędowe pokrywają cały obszar gminy zwartym płaszczem o miąższości od 40 do ponad 50 m p.p.t.. Osady zostały złożone na tym obszarze w czasie zlodowacenia południowopolskiego i środkowopolskiego. Utwory glacialne zlodowacenia południowopolskiego, częściowo zatarte poprzez późniejsze procesy glacialne występują obecnie w postaci szczątkowej wypełniając powierzchnię podczwartorzędową. Osady zlodowacenia środkowopolskiego mają dużą miąższość i ciągłą warstwę zalegają na całym obszarze gminy. Na powierzchni występuje warstwa warciańskiej gliny morenowej o miąższości 5 metrów. W kulminacjach terenu spod gliny wychodzą piaski i żwiry. Równina morenowa urozmaicona jest izolowanymi pagórkami żwirowymi najwyraźniej wykształconymi na północ i północny-zachód od Goszczanowa.

Holocen reprezentowany jest przez cienką warstwę gleby o miąższości do 0,5 m. W dolinie Świędri i jej dopływów występują mady i piaski rzeczne o miąższości 2-3 m. Utworami holocenijskimi są również torfy, które występują w północnej części gminy pomiędzy wsiami Lipicze i Lipicze Olendry, w północnej części gminy.

Zarówno gliny zwałowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe i lodowcowe oraz piaski, żwiry i mułki kemów są to grunty nośne, choć nierzadko utrudnienia dla budownictwa mogą stanowić wody porowe, śródglinowe lub wody naglinowe w strefach płytko zalegających gruntów gliniastych. Stwarzają one korzystne warunki do bezpośredniego posadowienia zabudowy.

Obniżoną wartość dla budownictwa posiadają występujące w granicach gminy osady jeziorne, namuły, piaski rzeczne i humusowe tarasów zalewowych oraz torfy o różnych miąższościach z domieszką części organicznych wypełniające głównie dna dolin rzecznych oraz zagłębienia bezodpływowe i okresowo przepływowe.

Generalizując z punktu widzenia potrzeb budownictwa i warunków posadowienia oraz fundamentowania budowli można stwierdzić, że warunki geologiczne na znacznej powierzchni gminy są korzystne, nadające się do bezpośredniego posadowienia obiektów. Średnie oraz niekorzystne warunki gruntowo-budowlane zajmują o wiele mniejszą powierzchnię, z tym że słaba nośność ogranicza się przede wszystkim do den dolin rzecznych i obniżeń dolinnych oraz zagłębień bezodpływowych.

2.3. Zasoby surowcowe

Gmina nie jest zasobna w złoża kopalin użytecznych. Występują tu trzy udokumentowane złoża surowców naturalnych: złoża piasku i piasku ze żwirem: „Poradzew” oraz złoża piasku „Sokołów” i „Janówek”.

W dolinie Swędrni i jej dopływów występują mady i piaski rzeczne o łącznej miąższości 2-3 m. Między wsiami Lipicze i Lipicze Olendry, w północnej części Gminy, popularne są również torfy.

W gminie znajduje się kilka dzikich wyrobisk, będących świadectwem dawnego i współczesnego wydobycia kruszywa przez okolicznych mieszkańców. Niektóre z nich pozarastały roślinnością.

Tabela nr 2.3. Udokumentowane złoża na terenie gminy Goszczanów

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia (ha)
1	Poradzew	Piasek i piasek ze żwirem	10,49
2	Sokołów	Piasek	0,6
3	Janówek	Piasek	3,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PIG

2.4. Warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

2.4.1 Wody powierzchniowe

Cały obszar gminy Goszczanów leży w dorzeczu rzeki Odry. Głównym ciekim wodnym przepływającym centralnie przez teren gminy jest rzeka Swędrnia, będąca prawym dopływem rzeki Prosną. W dolinie Swędrni występują liczne bagna i torfowiska. Ze względu na szczególne walory przyrodnicze terenów bagiennych położonych na zachód i północny zachód od miejscowości Lipicze Wieś planuje się objąć je Obszarem Chronionego Krajobrazu.

Południkowo wzdłuż gminy przebiega dział wodny trzeciego rzędu pomiędzy Wartą a Prosną. Sieć rzeczna rozwinięta jest dość równomiernie na całym terenie gminy.

Oprócz rzeki Swędrni na terenie gminy znajdują się także i mniejsze – Tymianka k. Błaszek, Teleszyna Górna, Swędra, Kanał Stojanowski, Lipczanka oraz wiele bezimiennych rowów i cieków mających swe źródła na terenach podmokłych. Wszystkie wody płynące na terenie gminy mają charakter nizinny. Charakteryzują się krótkotrwałymi wezbrzeniami tylko w okresach nasilenia opadów, długotrwałymi stanami niskimi i niedużymi przepływami średnimi. Wszystko to powoduje, że w czasie długotrwałych opadów bądź wiosennych roztopów może wystąpić zagrożenie podtapianiem.

Wszystkie wody płynące na terenie gminy mają charakter nizinny. Charakteryzują się krótkotrwałymi wezbrzeniami tylko w okresach nasilenia opadów, długotrwałymi stanami niskimi i niedużymi przepływami średnimi. Najwyższe stany i wezbrania powodziowe odnotowuje się na ogół

od maja do września, szczególnie w miesiącach letnich: czerwcu, lipcu i sierpniu. Nie powodują one zagrożeń, gdy występują w terenach zieleni otwartej, w dolinach rzek, z dala od zabudowy. Na terenie gminy istnieje kilkanaście niewielkich zbiorników wodnych.

2.4.2. Zagrożenie powodziowe

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi występują w dolinach rzek: Swędry, Swędry i Kanału Stojanowskiego. (znajdują się w zasięgu przepływu wielkiej wody o prawdopodobieństwie Q1% - woda, która może się pojawić raz na 100 lat). Obszary te nie obejmują terenów zabudowanych, które należy bezwzględnie chronić przed zabudową poprzez formułowanie na nich generalnie zakazu zabudowy w planach miejscowych, a tam gdzie nie ma pokrycia planami – odmawiać ustalenia warunków zabudowy.

Na terenie Gminy Goszczanów wyznaczono również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%). Ich zasięg pokrywa się z obszarami Q 1% lub jest od nich mniejszy. Ponadto występują również obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).

2.4.3. Wody podziemne

Gmina Goszczanów wg. regionalizacji hydrogeologicznej B. Paczyńskiego leży w VII regionie hydrogeologicznym zwanym „łódzkim”, w którego granicach wody podziemne poziomów użytkowych (pierwszy poziom wodonośny) występują w utworach czwartorzędowych i kredowych, lokalnie w paleogeńsko- neogeńskich (trzeciorzędowych).

Na obszarze gminy głównie zalegają wody związane z utworami czwartorzędowymi, kredowymi. Od głębokości zalegania osadów zależy głębokość lustra wody. Wody czwartorzędowe występują na niewielkich głębokościach, w piaskach podścielonych glinami.

Występowanie skał o różnej przepuszczalności powoduje zróżnicowane warunki zalegania wód podziemnych. Na terenie gminy Goszczanów występują dwa użytkowe poziomy wodonośne:

- I poziom wodonośny – *poziom płytszy, zalega na zmiennych głębokościach od kilku do kilkunastu metrów p.p.t. Zlokalizowany jest w utworach plejstocenkich.*
- II poziom wodonośny – *poziom kredowy zalega na głębokości powyżej 46 -90 m p.p.t. i z niego zasilane są studnie głębinowe służące do poboru wody dostarczanej mieszkańcom systemem wodociągowym. Ze względu na duże ilości żelaza i manganu woda przed podaniem do systemu wodociągowego musi być uzdatniana.*

W północno – wschodniej części gminy znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 151 Turek – Konin – Koło. Zlokalizowany jest na utworach kredowych typu szczelinowo – porowego. Średnia głębokość zbiornika wynosi 90 m, natomiast szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 240

tys. m³ /d. Na obszarze gminy Goszczanów teren GZWP objęty jest obszarem wysokiej i najwyższej ochrony wód (OWO i ONO).

Obszar gminy Goszczanów znajduje się w granicach Jednolitej Części wód Podziemnych (JCWPd) nr 77 oraz 78.

2.4.4. Wody geotermalne

Wody geotermalne to wody o temperaturze na wyplýwie co najmniej 20°C. Na podstawie badań geologicznych z terenu województwa stwierdzono, że najlepsze właściwości wykazują wody podziemne w utworach dolnej kredy i jury.

Wody te mogą one być wykorzystywane dla celów rekreacyjnych, balneologicznych i ciepłowniczych. Nie mniej jednak na terenie gminy brak jest udokumentowanych odwiertów wody geotermalnej.

Mineralizacja wód dolnej kredy nie przekraczająca 20 g/dm³ oraz dobra zasobność i wysoka temperatura (do 80°C) dają możliwość wykorzystania zasobów wód do celów ciepłowniczych. Woda o temperaturze od 20 do 60°C może być zaś wykorzystana do celów balneologicznych i rekreacyjnych. Na terenie powiatu sieradzkiego potencjał energii cieplnej zawartej w wodach geotermalnych dolnej kredy kształtuje się na niskim poziomie – 13,62 mln tpu, a w utworach dolnej jury na poziomie średnim – 252,3 tpu.

Warstwy wodonośne dolnej jury to kompleksy piaskowców. Ich mineralizacja wynosi do 50 g/dm³, a temperatura od 20 do 60°C. Występują na mniejszych głębokościach (mniejszy koszty wydobycia), co sprzyja rozwojowi balneologii i rekreacji. Wysoka temperatura – powyżej 60°C daje możliwości wykorzystania wód do celów ciepłowniczych. Na terenie gminy Goszczanów poziom mineralizacji oraz wielkość temperatury wzrasta w kierunku wschodnim i kształtuje się na średnim poziomie.

2.5. Warunki klimatu lokalnego

Pod względem klimatu Gmina Goszczanów jest w zasięgu oddziaływań klimatu umiarkowanego przejściowego. Warunki klimatyczne Gminy charakteryzują się średnioroczną temperaturą powietrza wynoszącą ok. 8°C. Najzimniejszym miesiącem jest luty, zaś najcieplejszym – lipiec. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 214 dni, w tym 160 dni bez przymrozków. Długość zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60 – 70 dni. Mniej korzystne są warunki wilgotnościowe. Średnie roczne opady wynoszą od 550 mm do 575 mm i nie przekraczają poziomu 600 mm, objawy niedoboru wody można zaobserwować od lipca do września. Dominują wiatry zachodnie o prędkości 2 m/s latem oraz 4-8 m/s zimą.

2.6. Warunki glebowe i rolnicza przestrzeń produkcyjna

Użytki rolne zajmują 10445 ha co stanowi 85,9% powierzchni gminy. Do warunków kształtujących rolniczą przestrzeń produkcyjną gminy należą głównie bardzo dobre warunki klimatyczne i glebowe, a także rzeźba terenu.

Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gleb w gminie przedstawia się następująco:

- *klasy II – III – 14,31%*
- *klasa IV – 28,96%*
- *klasa V – 31,67%*
- *klasa VI – 19,54%*

Najkorzystniejsze warunki do rozwoju rolnictwa posiada wschodnia i południowa część gminy, gdyż przeważają tam gleby klas III – IV. Grunty są tam zmeliorowane, a gleby utrzymane w wysokiej kulturze rolnej. Najmniej korzystne dla rozwoju rolnictwa są tereny północno – zachodnie, głównie z uwagi na występujące tam bagna i torfowiska oraz brak melioracji gruntów. Z wyjątkiem północno – zachodniego fragmentu gminy wszędzie występują kompleksy gleb szczególnie chronionych.

Głównym kierunkiem produkcyjnym obszaru jest zbożowo – ziemniaczany. Niektóre gospodarstwa specjalizują się w uprawach przemysłowych – rzepaku i buraków cukrowych. Uprawiany jest również jęczmień, pszenica oraz kapusta. Sadownictwo jest słabo rozwinięte, sady (zazwyczaj ich relikty) zajmują znikomą część powierzchni gminy. Coraz częściej powstają gospodarstwa specjalizujące się w hodowli bydła i trzody chlewnej.

Gleby hydrogeniczne (w tym gleby pochodzenia organicznego), tzn.: torfowe, murszowe, a także czarne ziemie i mady występują głównie w północno-zachodniej części gminy oraz w dolinach głównych rzek i ich dopływów.

Gmina Goszczanów odznacza się więc dobrymi warunkami glebowymi, stanowiącymi podstawę dla rozwoju rolnictwa, z możliwościami dla intensyfikacji upraw polowych, sadownictwa i warzywnictwa na stosunkowo dużych obszarach występowania gleb wysokich klas bonitacyjnych.

2.7. Szata roślinna i lasy

2.7.1. Szata roślinna

W związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, a w dalszej kolejności osadnictwa pierwotna roślinność gminy uległa znaczącej zmianie. Miejsce lasów zajęły pola uprawne, a następnie zabudowa oraz tereny komunikacyjne.

Według Matuszkiewicza 2008r, dominującą, potencjalną roślinnością naturalną na przedmiotowym obszarze powinien stanowić grąd środkowoeuropejski (galio-carpinetum sil/gr. pol poor). Na obszarach gminy powinny porastać także: łągi jesionowo-olszowe - fraxino-alnetum (circae-

alnetum); zespoły leśne buczyny acydofilnej niżowej (*luzulo pilosae-fagetum*), bory mieszane sosnowo – dębowe (*querco pinetum*), świetliste dąbrowy (*potentillo albae-quercetum typicum*), czy przez ols porzeczkowy (*carici elongatae-alnetum*) na terenach zastoiskowych.

Tabela nr 2.7.1. Regionalizacja botaniczna gminy Goszczanów

Prowincja	Środkowoeuropejska			
Podprowincja	Środkowoeuropejska Właściwa			
Dział	Brandenbursko-Wielkopolski (B)			
Krainy i podkrainy	Kujawska (B.3.)		Południowowielkopolska (B.4b.)	
Okręg	Turecko-Burzeński (B.3.5.)		Błaszkowski (B.4b.17)	
Podokręg	Turecki (B.3.5.a)	Warciański (B.3.5.b)	Liskowski (B.4b.17.a)	Błaszkowski (B.4b.17.b)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalizacji botanicznej Polski Matuszkiewicza, 2008

2.7.2. Lasy

Według Regionalizacji Przyrodniczo-Leśnej Polski (R. Zielony, A. Kliczkowska, 2010) gmina Goszczanów znajduje się w Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej w mezoregionie Wysoczyzny Tureckiej.

Lesistość Gminy jest jedną z najniższych w kraju, ponieważ lasy zajmują zaledwie 5,49% jej powierzchni (675,41 ha), przy średniej wojewódzkiej wynoszącej ok. 21,3 % i krajowej 29,4% (dane GUS, 2014). Lasy tworzą małe i średnie kompleksy, z których największy kompleks leśny zajmuje powierzchnię 154 ha. Na terenie gminy Lasy Państwowe administrowane są przez Nadleśnictwo Złoczew, działające w strukturach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Lasy Państwowe zajmują około 35,15% powierzchni lasów i gruntów leśnych natomiast lasy prywatne stanowią około 68,84% powierzchni lasów w Gminie.

Głównymi gatunkami lasotwórczymi są tu: sosna (88,4%), brzoza (3,8%), olsza (3,3%) i dąb (2,5%). Pozostałymi gatunkami jakie mogą występować to buk, świerk, jesion, grab czy jodła. Według regionalizacji fitosocjologicznej (Geobotaniczny podział Polski – Szafer 1979 r.) lasy w obrębie gminy Goszczanów leżą w strefie lasów mieszanych środkowoeuropejskich, w zasięgu naturalnego występowania następujących gatunków drzew leśnych: sosna zwyczajna, świerk pospolity, brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, grab zwyczajny, jesion wyniosły, klon polny, klon zwyczajny, lipa drobnolistna, olsza czarna, wiąz górki polny oraz szypułkowy

Największy powierzchniowy udział typów siedliskowych stanowią siedliska borowe: bór świeży, bór mieszany świeży oraz siedliska lasowe: las świeży, las mieszany świeży.

W granicach gminy Goszczanów wydzielono także obszary podlegające ochronie to:

- *cenne pod względem przyrodniczym lasy o charakterze zbliżonym do naturalnego,*
- *drzewostany wielogatunkowe o złożonej strukturze, z naturalnym odnawianiem się dębu, buka i jodły,*
- *lasy wodochronne o powierzchni 41,41 ha.*

Poza lasami godne uwagi są zbiorowiska roślinności źródłiskowej, wodnej i łąkowej towarzyszącej licznym rzekom, ciekom, rowom i zbiornikom wodnym. Pełni ona ważną rolę w systemie przyrodniczym i krajobrazowym.

Stopień naturalności łąk i pastwisk jest zróżnicowany, który wiąże się z różnorodnością w obrębie dolin warunków wilgotnościowych i czynników antropogenicznych - intensywności nawożenia, przeprowadzonych zabiegów melioracyjnych, orki, obsiewania. Zbiorowiska łąkowe są dość ubogie pod względem florystycznym. W obniżeniach terenu wykształcają się łąki umiarkowanie i okresowo wilgotne. Występuje tu zespół ostrożeńca warzywnego i rdestu wężownika z rzadkim gatunkiem roślin jakim jest kozłek lekarski. W bardziej suchych miejscach wykształciły się łąki świeże kośne i pastwiska.

Na terenach podmokłych, okresowo zalewanych lub zalanych przez cały rok występuje roślinność bagienna i torfiasta. Istniejące bagna i torfowiska należy chronić, bowiem jest to ważna ostoja flory i fauny oraz miejsce schronienia dla ptaków. Należy wykluczyć jakichkolwiek działania odwadniające, regulujące koryta rzek i strumieni oraz powstrzymać proces osuszania terenu.

Istotnym problemem dla gminy jest bardzo niski stopień lesistości co wpływa niekorzystnie na środowisko przyrodnicze przyczyniając się między innymi do pogorszenia bilansu wodnego, zmniejszania różnorodności biologicznej i naturalności krajobrazu. W lasach prywatnych istotnym problemem jest rozdrobnienie własności zarówno na kompleksy jak i działki, co utrudnia prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

Do czynników antropogenicznych zagrażających gospodarce leśnej zaliczamy urbanizację i komunikację. Szczególnie niebezpieczne jest przejmowanie obszarów leśnych na działki budowlane i rekreacyjne oraz towarzysząca temu zjawisku wzrastająca sieć dróg. Drogi, przecinające kompleksy leśne, niosą takie zagrożenia jak emisja zanieczyszczeń, zagrożenia pożarowe, rozbijanie integralności kompleksów leśnych. Uciążliwe dla obszarów wiejskich są także dzikie wysypiska śmieci.

Trudno jednoznacznie i ostatecznie ocenić stan poszczególnych typów roślinności. W każdym rodzaju – np. roślinności leśnej występują płaty o wysokim stopniu naturalności, a także drzewostany znacznie zdegenerowane, pozbawione charakterystycznych elementów florystycznych.

Główne źródła zagrożeń dla poszczególnych typów ekosystemów to:

- Dla obszarów zbiorowisk łąkowych:
- intensyfikacji rolnictwa poprzez

- intensyfikację wypasu lub koszenia,
- przenawożenie łąk i pastwisk,
- porzucanie gospodarki łąkarskiej,
- stosowanie podsiewów gatunkami preferowanymi gospodarczo
- melioracje odwadniające;

Dla obszarów zbiorowisk leśnych:

- intensyfikacji leśnictwa poprzez:
 - wprowadzanie gatunków drzew niezgodnych z siedliskiem (degeneracja lasu),
 - wprowadzanie monokultur leśnych, wskutek czego następuje między innymi wyjałowienie gleby, ograniczenie procesów regeneracyjnych lasu i drastyczne ograniczenie nisz ekologicznych,
 - odmładzanie drzewostanów, wskutek czego zmniejsza się ilość potencjalnych nisz ekologicznych i pozbawia się ekosystem leśny gatunków zwierząt właściwych dla drzewostanów wyższych klas wieku (dziuplaki, sowy, nietoperze, tysiące gatunków bezkręgowców),
 - zubażanie fitocenozy leśnych o materię organiczną wskutek wywożenia i spalania materiału z cięć pielęgnacyjnych,
 - usuwania z lasów starych, martwych i dziuplastych drzew będących środowiskiem życia dla tysięcy gatunków roślin i zwierząt,

2.8. Uwarunkowania ekologiczne

2.8.1. Stan powietrza atmosferycznego

Powietrze atmosferyczne jest elementem środowiska naturalnego o szczególnym znaczeniu dla istnienia życia na ziemi. Ze względu na powszechność występowania i brak naturalnych barier dla przenikania substancji gazowych i pyłów jest ono odbiorcą dużego ładunku zanieczyszczenia. Łatwa dyfuzja i ruch mas powietrza umożliwiają rozprzestrzenianie się szkodliwych substancji na znaczne odległości, co uniemożliwia ograniczenie zanieczyszczenia do miejsca jego powstania.

Do powietrza dostawać mogą się różnego rodzaju zanieczyszczenia będące substancjami chemicznymi w postaci pyłów lub gazów, lub części czy też całe organizmy żywe. Mogą one być naturalnymi składnikami powietrza występującymi w nadmiarze lub nie występującymi w nim w stanie naturalnym.

Na stan powietrza w gminie Goszczanów mają wpływ następujące źródła zanieczyszczeń:

- energetyczne spalanie paliw; główne źródło emisji dwutlenku siarki, pyłów; duży udział w emisji tlenków azotu;
- z procesu spalania paliw – zbiorowe i indywidualne ogrzewanie,
- ze środków transportowych – spalanie paliw (duży udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu),
- z produkcji rolniczej (źródło emisji dużych emisji amoniaku).

Szczególnie uciążliwa dla środowiska jest obecnie niska emisja (w ramach emisji powierzchniowej). Duża ich ilość i niekorzystne warunki rozprzestrzeniania na ograniczonym terenie mogą lokalnie powodować wysokie stężenia substancji zanieczyszczających. Zjawiska takie występują ze szczególnym natężeniem na terenach o zwartej zabudowie. Sytuacja jest korzystniejsza na terenach o zabudowie rozproszonej, gdzie istnieją korzystniejsze warunki przewietrzania i rozpraszania zanieczyszczeń. Na takich terenach stężenia zanieczyszczeń są niższe. Charakterystyczną cechą emisji niskiej jest jej sezonowość, z maksimum w sezonie grzewczym.

Zaopatrzenie gminy w ciepło następuje z lokalnych źródeł ciepła - kotłowni lokalnych i przemysłowych oraz poprzez ogrzewanie indywidualne. Głównymi źródłami opału są: węgiel kamienny, olej opałowy, koks, drewno, gaz (propan – butan), czyli tradycyjne paliwa powodujące wysoką emisję spalin do powietrza (niska czystość emisji).

Na terenie Gminy nie ma zakładów przemysłowych stanowiących istotne źródła zanieczyszczenia powietrza. Brak również dróg krajowych i wojewódzkich. Ruch na drogach powiatowych i gminnych jest niewielki i nie stanowi zagrożenia dla czystości powietrza. Zwiększonego stopnia zanieczyszczeń można się spodziewać w okresie grzewczym, w ośrodkach o skoncentrowanej zabudowie. Stan powietrza w Gminie jest dobry. Badania stanu powietrza przeprowadzane były dla całej strefy sieradzkiej w 2003 r. Strefa sieradzka sklasyfikowana została pod kątem ochrony zdrowia w kategorii A (poziom stężeń nieprzekraczający wartości dopuszczalnej) i B poziom stężeń powyżej wartości dopuszczalnej, lecz nieprzekraczający wartości dopuszczalnej powiększonej o margines tolerancji), zaś pod kątem ochrony roślin w kategorii A. Brak zakładów przemysłowych oraz sieci dróg krajowych i wojewódzkich ulokowanych na terenie gminy sprawiają, że mieszkańcy nie są narażeni na zbyt wysoki poziom hałasu. Na terenie Gminy nie występuje zagrożenie promieniowaniem jonizującym. Jedynymi źródłami promieniowania jonizującego jest sieć wysokiego napięcia oraz stacja telefonii cyfrowej w Goszczanowie.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza należy także upatrywać w rolnictwie - nasilenie erozji eolicznej, intensyfikacja pylenia z pól, kompostowanie, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych oraz ogrzewania budynków, rozpylane pestycydy i cząstki nawozów sztucznych).

Innym zjawiskiem negatywnym, związanym z powietrzem jest zanieczyszczenie odorowe (gazami złowonnymi). Na terenie gminy odory mają charakter lokalny i wiążą się głównie z działalnością rolniczą, m. in.: zbiorniki bezodpływowe ścieków i oczyszczalnie przydomowe, źle użytkowana i przechowywana gnojowica, duże fermy hodowlane zwierząt, źle posadowiona kanalizacja, składowiska odpadów.

Ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Goszczanów umożliwiają badania instalacji przeprowadzane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi delegatura w Sieradzu. O klasie jakości powietrza decydowały przede wszystkim wyniki pomiarów stężeń pyłu zwieszonego (PM_{2,5} i PM₁₀), NO₂, SO₂, CO, O₃.

Na terenie gminy Goszczanów w ramach sieci monitoringu zanieczyszczeń gazowych powietrza województwa, nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych wartości stężeń SO₂ i NO₂ z pasywnym poborem próby. Najbliższe punkty pomiarowe znajdują się w sąsiedniej gminie Błaszki oraz Warta. Wartości nie przekraczały wartości dopuszczalnych.

Stężenie pyłu PM₁₀ oraz mierzonych w nim metali ciężkich (ołów, arsen, kadm, nikiel) w powietrzu atmosferycznym było również poniżej wartości dopuszczalnych.

Wg oceny powietrza w województwie łódzkim gmina Goszczanów leży w strefie łódzkiej obejmującej województwo łódzkie prócz aglomeracji łódzkiej. Wg kryteriów ochrony zdrowia w 2012 r. stwierdzono w niej w przekroczenia poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM_{2,5}, PM₁₀ i dla benzo(a)pirenu – zaliczono do klasy C. Jest to poziom powyżej docelowego, co niesie dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych oraz opracowanie programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu, jeśli program nie był opracowany pod kątem określonej substancji.

Ze względu na ochronę roślin w strefie łódzkiej nie występowało przekroczenie dopuszczalnych wartości stężeń (O₃, NO_x, SO₂) – zaliczono do klasy A.

2.8.2. Stan czystości wód powierzchniowych

W 2014 r. żadna z rzek przepływających przez gminę Goszczanów nie była objęta monitoringiem czystości wód powierzchniowych. Nie mniej jednak należy przypuszczać iż jednolite części wód poszczególnych rzek są silnie zmienione, głównie ze względu na liczne budowle techniczne. Należy również przypuszczać, iż stan wód jest zagrożony obszarowymi spływami rolniczymi, ze względu na rolniczy charakter gminy (spływ z pól nawozów sztucznych) oraz na presję komunalną – odprowadzanie ścieków przez oczyszczalnie. Należy jednak podkreślić, iż oczyszczalnie wprowadzają do rzek oczyszczone ścieki na podstawie pozwoleń wodnoprawnych, które regulują m.in. warunki ilości i jakości zrzucanych ścieków. Są one objęte kontrolą.

Analizowany obszar znajduje się w granicach 4 Jednolitych Części wód powierzchniowych JCWP, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2.4.1. Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w granicach których znajduje się gmina Goszczanów

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
RW6000161848239	Swędrnia do Żabianki	naturalna część wód	umiarkowany	zagrożona
RW6000171833129	Teleszyna	silnie zmieniona część wód	zły	zagrożona
RW600016183176	Dopływ z Emilianowa	naturalna część wód	umiarkowany	niezagrożona
RW60001618467	Trojanówka do Pokrzywnicy	naturalna część wód	słaby	zagrożona

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Na terenie gminy Goszczanów na chwilę obecną brak punktów pomiarowo-kontrolnych jakości wód powierzchniowych. Jednocześnie w perspektywie 2016-2020 na terenie gminy planowana jest lokalizacja punktu pomiarowego „Dopływ z Myszkowic – Lipicze” dla JCWP Swędrnia do Żabianki.

Można zatem przyjąć, że na stan wód powierzchniowych przede wszystkim będą wpływać zanieczyszczenia bakteriami fekalnymi oraz fosforem i azotem. Związane jest to z słabo rozbudowaną siecią kanalizacyjną na terenie gminy (indywidualne odprowadzanie ścieków) oraz z rolniczym charakterem gminy. Nieprawidłowo magazynowane i utylizowane ścieki przedostają się bowiem do wód powierzchniowych i podziemnych powodując ich zanieczyszczenie. W gospodarstwach domowych ścieki gromadzone są w przydomowych, często nieszczelnych zbiornikach, a takie ścieki jak np. gnojowica wylewane są na pola uprawne lub do rzek i rowów melioracyjnych.

Prawie wszystkie rzeki i cieki na odcinkach, w których przepływają przez osady wiejskie, są odbiornikami ścieków o różnym stopniu oczyszczenia lub ścieków nieoczyszczonych.

Źródłem zagrożeń dla wód są także zakłady przemysłowe, ubojnie, masarnie itp. Poważnym zagrożeniem są również wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni.

2.8.3. Stan czystości wód podziemnych

Ze względu na fakt, iż wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia, bardzo istotna jest kontrola zmian jakości tych wód oraz określenie ich trendów i dynamiki, m.in. poprzez prowadzenie monitoringu regionalnego. Na terenie gminy Goszczanów w 2014 r. w ramach regionalnego monitoringu jakości wód podziemnych monitorowane było tylko jedno ujęcie – ujęcie wody w Goszczanowie – punkt nr 109 (wody bardzo dobrej jakości, I klasa czystości).

Obszar gminy Goszczanów znajduje się w granicach Jednolitej Części wód Podziemnych (JCWPd) nr 77 oraz 78, których stan ilościowy oceniono w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze Dorzecza Odry jako dobry dla JCWP nr 77 oraz zły dla JCWP nr 78. Natomiast stan chemiczny obu ww. JCWP oceniono jako dobry.

W 2012 r. na terenie Gminy Goszczanów wody podziemne były monitorowane w ujęciu zlokalizowanym w miejscowości Goszczanów zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2016-2020. Ujęcie w miejscowości Goszczanów to ujęcie kredowe, należy do jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 77. Powyższej oceny stanu chemicznego dokonano w oparciu o nieobowiązujące aktualnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. nr 143, poz. 896), które wyróżniało pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości

oraz dwa stany chemiczne wód:

- stan dobry (klasy I, II i III),
- stan słaby (klasy IV i V)

Zasada zaliczania wód do odpowiedniej klasy polegała na dopuszczeniu przekroczenia wartości granicznych elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, pod warunkiem, że mieszczą się one w granicach przyjętych dla bezpośrednio niższej klasy jakości. Jako niedopuszczalne przyjęto przekroczenie wartości granicznych oznaczonych w rozporządzeniu indeksem „H” wskaźników nieorganicznych: antymonu, arsenu, azotanów, azotynów, boru, chromu, cyjanków, fluorków, glinu, kadmu, niklu, ołowiu, rtęci, selenu i srebra oraz wskaźników organicznych: adsorbowanych związków chloroorganicznych (AOX), benzo(a)pirenu, benzenu, lotnych węglowodorów aromatycznych (BTX), substancji ropopochodnych, pestycydów, tetrachloroetenu, trichloroetenu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Na terenie SUW w Goszczanowie utworzono punkt pomiarowy w ramach regionalnego monitoringu wód podziemnych. Badania wykazywały, że wody tam pobierane posiadają klasę czystości I, czyli wody wysokiej jakości, zawierające nieznaczne ilości zanieczyszczeń o naturalnym chemizmie, odpowiadające wodom do celów spożywczych i gospodarczych i wymagające prostego uzdatniania. Zestawienie wyników badań wraz z oceną zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 2.8.3. Wskaźniki jakości wody w klasach jakości wód podziemnych

L.p.	Wskaźniki jakości wody w klasach jakości wód podziemnych	Miano	Wyniki badań
1	Odczyn	pH	7,77
2	TOC	mg/l	2,8
3	PEW	μS/cm	264
4	Temperatura	°C	11
5	Tlen rozpuszczony	mg/l	4,1
6	NH ₄	mg/l	0,244
7	Sb	mg/l	<0,002
8	As	mg/l	<0,007
9	NO ₃	mg/l	<0,589
10	NO ₂	mg/l	<0,0066
11	B	mg/l	<0,024
12	Cl	mg/l	6,37
13	Cr	mg/l	<0,0011
14	Cyjanki wolne	mg/l	<0,001
15	F	mg/l	0,24
16	PO ₄	mg/l	0,05
17	Al	mg/l	<0,007
18	Cd	mg/l	<0,0003
19	Mg	mg/l	6,21
20	Mn	mg/l	0,052
21	Cu	mg/l	<0,0045
22	Ni	mg/l	<0,006
23	Pb	mg/l	<0,005
24	K	mg/l	1,89
25	Hg	mg/l	<0,00003
26	Se	mg/l	<0,005
27	SO ₄	mg/l	3,64
28	Na	mg/l	24,4
29	Ag	mg/l	<0,001
30	Ca	mg/l	51,1
31	HCO ₃	mg/l	232
32	Fe	mg/l	0,734
Klasa czystości wody podziemnej			I

Źródło: Sprawozdanie z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2014 roku

W chwili obecnej w wodę z wodociągów zbiorczych zaopatrzonych jest ponad 90% mieszkańców w 28 wsiach, a także większość obiektów produkcyjnych i usługowych. Na terenie gminy Goszczanów zarejestrowanych jest 10 studni. Ponadto istnieje wiele ujęć tzw. dzikich – nieodpowiednio wykonanych i zabezpieczonych, a także silnie eksploatowanych, a przez to stanowiących bezpośrednie zagrożenie zarówno dla ilości, jak i jakości wód podziemnych.

Wody na obszarach dolinnych (strefy drenażu) są niższej jakości niż wody w obrębie wysoczyzn (strefy zasilania). Szczególnie narażone na zanieczyszczenia są wody o swobodnym zwierciadle oraz

położone w rejonie występowania utworów przepuszczalnych, tj. piaski wodnolodowcowe, namuły. Na takich obszarach niewskazana jest lokalizacja obiektów uciążliwych dla środowiska wodnego.

Decydującymi źródłami zanieczyszczeń jest działalność rolnicza, w tym zagrody gospodarskie wyposażone w obiekty inwentarskie a także płyty gnojowe, szamba i śmietniki. Ponadto dodatkowym źródłem zagrożenia jest chemikalizacja rolnictwa (w tym stosowanie nawozów mineralnych i pestycydów). Wysoka dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu.

Niekorzystnie na stan wód podziemnych wpływają także inne ogniska zanieczyszczeń, wśród których możemy wyróżnić:

- drogi publiczne – zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i produktami ich spalania, zasolenie w czasie zimy, awaryjne wycieki substancji transportowych,
- tzw. „dzikie” wysypiska śmieci;
- tzw. „dzikie” wykorzystywanie studni kopanych na szamba,
- nieodpowiednio zabezpieczone stacje paliw,
- ферmy hodowlane zwierząt.

Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 151 Zbiornik Turek – Konin – Koło” zatwierdzona została decyzją Ministra Środowiska z dnia 27 stycznia 2014 r. znak: DGKKhg-4731- 18/6990/3285/13/AW.

2.8.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Efektom działalności gospodarczej i bytowej człowieka są odpady przemysłowe i komunalne. Główną metodą zagospodarowania odpadów jest ich składowanie na wysypiskach.

Odzysk odpadów w całości bądź w ich części stanowi pierwszy i najważniejszy, po unikaniu ich powstawania element systemu gospodarki odpadami.

W gminie Goszczanów w zakresie gospodarki odpadami wprowadzony został system bezpośredniego usuwania odpadów tzn. oparty o regularną usługę zbierania odpadów przy użyciu znormalizowanego sprzętu do gromadzenia i wywozu odpadów. Stosowany jest system „umowny” polegający na przekazaniu obowiązków w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi przedsiębiorcom posiadającym stosowne zezwolenia. Systemem usuwania odpadów został objęty cały teren gminy Goszczanów.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami z zakresu gospodarki odpadami, gmina została zobligowana do zarządzania odpadami komunalnymi (odbiór, zagospodarowanie odpadów, wyznaczenie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zapewnienie odpowiedniego

poziomu recyklingu, działalność informacyjna). Na zlecenie gminy zadania te będzie wykonywać wyłonione w przetargu przedsiębiorstwo. Podstawą systemu stała się selektywna zbiórka odpadów w zlokalizowanych na każdej posesji pojemnikach do tego przeznaczonych. Opady zielone mogą być kompostowane także we własnym zakresie.

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych w sposób zorganizowany odbywa się sporadycznie. Powszechne jest, tak jak w całym kraju wystawianie przez mieszkańców zużytych urządzeń przy pojemnikach na odpady. Powoduje to, że osoby trzecie rozbierają pozostawione urządzenia dla pozyskania surowców wtórnych, a do środowiska często przedostają się substancje niebezpieczne (freony, oleje).

Głównymi wytwórcami odpadów komunalnych są mieszkańcy gminy Goszczanów. Ich ilość jest uzależniona od liczby mieszkańców oraz poziomu życia na danym terenie. Wzrost stopy życiowej mieszkańców powoduje zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów oraz wpływa na zmianę ich składu.

Składowanie odpadów stanowi zagrożenie dla jakości wód podziemnych, powierzchniowych oraz dla powietrza atmosferycznego. Szczególnie groźne są nielegalne składowiska (w tym „dzikie” wysypiska śmieci), które przyczyniają się do degradacji środowiska przyrodniczego. Jednak zgodnie z nowymi przepisami ryzyko powstawania nielegalnych wysypisk się zmniejszy.

2.8.5. Zagrożenia środowiska przez hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Hałas

Zgodnie z § 11 i § 325 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75 z 2002 r. poz. 690 z późn.zm), budynki mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej należy sytuować w miejscach najmniej narażonych na występowanie hałasu i drgań, a jeżeli występuje przekroczenie wartości dopuszczalnych (określone w przepisach o ochronie przed hałasem i drganiami), należy stosować skuteczne zabezpieczenia np.: zachowanie odpowiednich odległości od źródeł uciążliwości, odpowiednie usytuowanie i ukształtowanie budynku, elementy amortyzujące drgania oraz osłaniające i ekranujące przed hałasem.

Na obszarze opracowania podstawowym źródłem hałasu jest ruch komunikacyjny. Hałas drogowy związany jest z wielkością natężenia ruchu i jego dynamiką oraz często z rodzajem i stanem nawierzchni drogi.

Hałas może powstawać także w wyniku działalności przemysłowej i usługowej. Na terenie gminy ma on charakter lokalny w otoczeniu zakładów mechanicznych, tartaków, piekarni itp. Badania wielkości emisji takich zakładów prowadzone są interwencyjnie, bez stałego monitoringu.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem pól elektromagnetycznych występujących na omawianym terenie są linie energetyczne, urządzenia elektroenergetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. W przypadku stacji bazowych emitowane pola elektromagnetyczne znajdują się na wysokości ponad 30 m n.p.t., nie stwarzając zagrożenia dla okolicznych mieszkańców

Przez teren gminy nie przebiegają linie energetyczne wysokiego napięcia. Źródłem pól elektromagnetycznych są linie średniego napięcia 15 kV oraz stacje transformatorowe. W przypadku linii energetycznych średniego napięcia nie ma konieczności wyznaczenia pasa ochronnego. Ewentualne oddziaływanie pól elektromagnetycznych nie przekracza ustalonego i wyłączzonego spod zabudowy pasa technicznego, wyznaczanego dla prawidłowej obsługi i konserwacji linii.

Komunikacyjne zagrożenia środowiska

Ruch pojazdów samochodowych oddziałuje na środowisko poprzez:

- emisję zanieczyszczeń do atmosfery,
- emisję hałasu i wibracji,
- zagrożenia wypadkowe.

Rozwój systemu transportowego bardzo utrudnia bytowanie i stanowi zagrożenie dla wielu gatunków zwierząt. Ciągi komunikacyjne przechodzące przez tereny leśne i w dolinach rzek utrudniają naturalne wędrówki zwierząt.

2.8.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Skażenia atmosfery

Na terenie gminy, poza lokalnymi kotłowniami, nie występują większe źródła zanieczyszczenia atmosfery. Stan aerosanitarny w gminie należy uznać za dobry. Pewne znaczenie dla stanu powietrza atmosferycznego mają rozproszone źródła emisji położone na obszarze gminy.

Zalicza się do nich:

- kotłownie,
- paleniska domowe,
- środki transportu,
- źródła wtórne np. wysypiska odpadów,
- zanieczyszczenia napływające z sąsiednich terenów.

Zanieczyszczenia wód

Pomimo, iż zużycie wody przez gminę jest duże długość systemu kanalizacji sanitarnej wynosi jedynie 9,048 km. Ścieki gospodarcze zazwyczaj magazynowane są w gospodarczych szambach, zanieczyszczając środowisko w tym przede wszystkim wody powierzchniowe i podziemne. Ścieki z szamb wywożone są specjalistycznym sprzętem do oczyszczalni ścieków w Jeziorsku, Warcie, Kawęczynie i Goszczanowie. Do rzeki Swędrni odprowadzane są ścieki z oczyszczalni w Goszczanowie w ilości ok. 90 do 110 m³/d.

Jedyna kanalizacja deszczowa na terenie gminy służy do odwadniania szosy. Składa się z dwóch odcinków- w Ziemięcinie (0,5 km) oraz w Goszczanowie (0,1 km).

Do cieków na terenie Gminy Goszczanów dopływają również ścieki ze źródeł rozproszonych czyli odpływy ścieków ze zwodociągowanych a nie skanalizowanych miejscowości i z miejscowości nie posiadających oczyszczalni ścieków. Na stan czystości wód płynących mają wpływ źródła obszarowe tj. spływy z terenów upraw rolnych i innych terenów, z których odpływ kieruje się do rzeki.

Poważnym problemem związanym z zanieczyszczeniem wód jest skażenie wód pierwszego poziomu wodonośnego stanowiącego źródło wody ujmowane przez studnie kopane. Stanowią one dość często źródła wody dla indywidualnych gospodarstw domowych. Główną przyczyną zanieczyszczenia wód pierwszego poziomu wodonośnego jest przesiąkanie ścieków z nieszczelnych szamb, budynków gospodarskich i innych. Sytuację w tym zakresie można poprawić poprzez likwidację szamb, a budowę zbiorczych systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni grupowych oraz oczyszczalni przydomowych.

Zagrożenia wynikające z „produkcji” odpadów

Odpady powstające na terenach wiejskich charakteryzują się pewnymi specyficznymi cechami. Po pierwsze, odpady powstające na terenach wiejskich są bardzo zróżnicowane pod względem pochodzenia i stopnia szkodliwości dla środowiska. W każdym gospodarstwie rolnym prowadzona jest produkcja przy użyciu maszyn i różnych substancji. Sprawia to, że powstające odpady zawierają m.in. substancje chemiczne używane w rolnictwie typu opakowania po środkach chemicznej ochrony roślin – pestycydach i insektycydach. Są to niewielkie ilości w odniesieniu do pojedynczego gospodarstwa, jednak ze względu na masowość występowania zjawiska jest to problemem.

Inną cechą odpadów na terenach wiejskich jest ich duże przestrzenne rozproszenie. Na obszarach o zabudowie rozproszonej jest tyle źródeł powstawania odpadów ile gospodarstw.

Gmina Goszczanów jest członkiem Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”. Związek powstał w 1998 roku. Skupia obecnie 20 miast i gmin z województwa wielkopolskiego i łódzkiego na łącznym obszarze 2tys. km², zamieszkanym przez ok. 320tys. mieszkańców.

Celem działania Związku jest opracowanie i realizacja programu polegającego na kompleksowym i zgodnym z wymogami Unii Europejskiej rozwiązaniu problemu gospodarki odpadami komunalnymi. Kluczowym punktem programu jest stworzenie silnego centrum gospodarki odpadami poprzez budowę Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „ORLI STAW” w Prażuchach Nowych, gm. Ceków Kolonia. Zakład jest zlokalizowany na otoczonym lasami obszarze około 22 hektarów. Inwestorem, właścicielem terenu oraz użytkownikiem jest Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”.

Istotnym elementem systemu są zakłady odzysku i unieszkodliwiania odpadów, które ze względów ekonomicznych obsługiwać powinny powyżej 300 tys. mieszkańców. Takim zakładem jest Zakład Utylizacji i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Prażuchach Nowych. Budżet tej inwestycji znacznie przekracza możliwości finansowe samorządów zrzeszonych w Związku. Rozważając różne możliwości pozyskania finansowania złożono w dniu 11 lutego 2000 roku wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia z funduszu przedakcesyjnego ISPA. Po przejściu przez wniosek procedury akceptacyjnej, memorandum finansowe (dokument przyznający środki na współfinansowanie inwestycji) zostało w dniu 27 listopada 2002 roku podpisane przez Unię Europejską, a w dniu 18 lutego 2003 roku przez Rząd Polski.

Na terenie Gminy Goszczanów odbiorem odpadów w 2010 r. zajmowały się 3 jednostki. Wg danych GUS w latach 2006-2010 roczna ilość zmieszanych odpadów komunalnych odebranych wzrosła w Gminie Goszczanów ponad dwukrotnie (z 94 ton do 227 ton).

Brak danych ilościowych na temat prowadzenia na terenie gminy zbiórki selektywnej. Wg „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Goszczanów” od 2007 r. odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych oraz obiektach użyteczności publicznej i obsługi ludności gromadzone są selektywnie (w podziale na mokre i suche) i przekazywane są do ZUiUOK Orli Staw. Podobnie odpady niebezpieczne w odpadach komunalnych zebrane selektywnie z terenu gminy powinny być przekazywane do ZUiUOK Orli Staw (gm. Ceków), gdzie będą przechowywane w magazynie czasowego składowania odpadów niebezpiecznych.

Zjawisko zaśmiecania terenów (dzikie wysypiska) jest zjawiskiem powszechnym i występuje również na obszarze gminy Goszczanów. Dzikie wysypiska odpadów oddziałują na środowisko w różny sposób. W przypadku składowania odpadów organicznych, bez substancji szkodliwych, wysypisko oddziałuje głównie na pogorszenie wrażeń estetycznych, deformują naturalność i estetykę. Jeśli wyrzucane są odpady niebezpieczne, to nawet niewielkie ich ilości są groźne dla środowiska. Najbardziej szkodliwe jest wyrzucanie odpadów do „oczek wodnych”, bagienek lub składowanie na ich brzegu. Małe źródła wody, bagienka itp. pełnią bardzo ważną rolę w środowisku; urozmaicają

krajobraz, wzbogacają bioróżnorodność krajobrazu rolniczego i leśnego. Są one miejscem bytowania, czasami rzadkich gatunków roślin i zwierząt, szczególnie charakterystycznych dla bagien.

Na terenie gminy Goszczanów można określić jeszcze jedno stacjonarne źródło potencjalnych, nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska. Obiektem zagrażającym środowisku jest niezrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Sokołowie. Brak działań w zakresie rekultywacji, może w przyszłości spowodować daleko idące skutki w postaci zanieczyszczenia gleb, wód podziemnych, wód pitnych, zagrożenia pożarowego oraz samozapłonu gazów.

2.9. Ochrona przyrody

Objęcie ochroną prawną obszarów o najwyższych walorach ekologicznych i zasobach przyrodniczych w gminie zabezpiecza je przed niewłaściwym użytkowaniem i chroni przed utratą cennych wartości.

Na terenie gminy Goszczanów w myśl ustawy o ochronie przyrody powołano następujące formy ochrony przyrody, mające na celu ochronę cennych zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych gminy.

2.9.1. Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lipickie Błota”

Utworzony rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 1/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 lutego 2005 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2005 r. Nr 41, poz. 436)

r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Zespół obejmuje obszar bagienno-torfowy o powierzchni 721.90 ha znajdujący się w powiecie sieradzkim na terenie gminy Goszczanów. Celem ochrony zespołu są cenne przyrodniczo siedliska ptactwa wodnoblotnego jakim są tereny wodno-błotne. Około 370 ha Lipickich Błot objętych jest programem NATURA 2000. Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia, która reguluje gospodarkę wodną mokradeł. Na terenie Zespołu znajduje się największe w skali regionu, znane stanowisko kłoci wiechowatej (*Cladium mariscus*).

Obszar ten to jeden z najbardziej urokliwych zakątków Polski, stanowiący mozaikę mokradeł, stawów, lasów, łąk. Bogactwo pięknych krajobrazów zachęca do wybrania aktywnej formy wypoczynku, takie jak piesze i rowerowe wycieczki. Lipickie Mokradła położone są w pobliżu takich miejscowości jak Lipicze, Swoboda, Karolina. Do Bagien Lipickich najłatwiej dojechać kierując się w stronę Kalisza, a stamtąd około 40 km na północny wschód. Kilka kilometrów na południe rozciąga się Goszczanów.

Zespół przyrodniczo- krajobrazowy „Lipickie Błota” rozpościera się na powierzchni 721,9 ha. Około 370 ha Lipickich Błot objętych jest programem NATURA 2000. Pod ochroną znajdują się bagna i torfowiska, które stanowią ostoję ptaków wodno-błotnych.

Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia. Lipickie Mokradła stanowią mozaikę wielkopowierzchniowych szuwarów, zwłaszcza trzcinowisk i turzycowisk oraz terenów wykorzystywanych rolniczo. Są również największym w skali regionu, znanym stanowiskiem kłoci wiechowatej (*Cladium mariscus*). Niezwykle zróżnicowane siedliska i różnorodna szata roślinna stwarzają warunki korzystne dla rozrodu, żerowania i schronienia licznych gatunków zwierząt.

2.9.2. Obszar Natura 2000 - Obszar Specjalny Ochron Siedlisk Lipickie Mokradła

Obejmuje teren gminy Goszczanów o całkowitej powierzchni 369,5 ha i w całości mieści się na obszarze Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego „Lipickie Błota”. Lipickie Mokradła to obszar umiejscowiony na Wysoczyźnie Goszczanowskiej - zatorfionej depresji, zagłębieniu powstałym wskutek wytopienia się wielkiej bryły lodu. Teren ten jest najistotniejszym przyrodniczo obszarem wodno- błotnym, znajdującym się pomiędzy doliną Baryczy a doliną Warty. Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia.

Lipickie Mokradła stanowią mozaikę wielkopowierzchniowych szuwarów, zwłaszcza trzcinowisk i turzycowisk oraz terenów wykorzystywanych rolniczo. Są również największym w skali regionu, znanym stanowiskiem kłoci wiechowatej *Cladium mariscus*. Niezwykle zróżnicowane siedliska i różnorodna szata roślinna stwarzają warunki korzystne dla rozrodu, żerowania i schronienia licznych gatunków zwierząt. Obszar obejmuje rozciągłą nieckę terenową od stron zachodniej, południowej i wschodniej otoczony niewielkimi wzniesieniami. Obszar ten składa się w większości z wcześniej zmeliorowanych terenów bagienno-torfowych. Na terenie występuje 7 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

2.9.3. Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

Na mocy Rozporządzenia Nr 5/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.09 r. utworzono „Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu”. Na terenie gminy Goszczanów OCHK obejmuje 12ha. Ochroną objęte jest w szczególności naturalne koryto rzeki Warty, ze względu na duże walory przyrodnicze i krajobrazowe (turystyczne), oraz ze względu na pełnioną funkcję korytarza ekologicznego łączącego tereny położone w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Na Obszarze wprowadzono ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów (leśnych, nieleśnych, wodnych) w celu zachowania ich trwałości i zwiększenia różnorodności biologicznej.

Celem utworzenia tego Nadwarciańskiego OCHK była ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny Warty, a w szczególności naturalnego koryta rzeki Warty. Obszar stanowi

korytarz ekologiczny łączący tereny położone nad Nerem i Bzurą w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty Widawki.

2.9.4. Pomniki przyrody

W myśl aktualnych przepisów pomnikami przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie.

Na terenie gminy Goszczanów za pomniki przyrody uznano 5 pojedynczych drzew.

Tabela nr 3.9.4. Pomniki przyrody w gminie Goszczanów

L.p.	Opis lokalizacji	Gatunek drzewa	Obwód drzewa [na wys. 1,3 m]	Akt prawny
1.	<u>Sulmów</u> , park wiejski dz. nr 147/46	Grab zwyczajny (<i>Carpinus betulus</i> L.)	355	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
2.	<u>Sulmów</u> , park wiejski dz. nr 147/46	Lipa Srebrzysta (<i>Tilia tomentosa</i> Moench)	398	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
3.	<u>Sulmów</u> , park wiejski dz. nr 147/46	Platan Klonolistny (<i>Platanus × hispanica</i>)	405	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
4.	<u>Wólicinek</u> , park wiejski dz. nr 289/2	Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>)	268	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
5.	<u>Wólicinek</u> , park wiejski	Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>)	315	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody

	dz. nr 289/2			(Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego, dn.19.02.1998 r. Nr 3, poz.9)
--	--------------	--	--	---

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy Goszczanów

2.10. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

2.10.1. Rys historyczny

Pierwsze wzmianki o miejscowości Goszczanów pojawiają się w 1136 roku w bulli papieża Innocentego II, w której arcybiskup gnieźnieński wymienia swe posiadłości. Wyszczególnienie tej nazwy może oznaczać, iż w XII wieku wieś posiadała kościół i była siedzibą parafii. W świetle posiadanych dokumentów nie da się ustalić daty erygowania parafii i pobudowania pierwszego kościoła w Goszczanowie. Według źródeł kościelnych, świątynia istniała przed 1331 rokiem. Akta procesu warszawskiego przeciw Krzyżakom z 1339 roku wspominają spalenie kościoła we wsi Goszczanowie przez wojska Zakonu Krzyżackiego, idące w kierunku Kalisza na wyprawę czeską. W dokumencie z 1374 roku pierwszy raz użyto nazwy Goszczanów. Wieś rozwinęła się z dawnego folwarku położonego nad rzeką Swędrnią. Za panowania Kazimierza Jagiellończyka należała do dóbr królewskich.

Usytuowanie Goszczanowa przy ruchliwym trakcie Warszawa - Poznań przyczyniło się do rozwoju wsi. Karczmy położone na terenie Goszczanowa były ośrodkiem życia kulturalnego, a także miejscem noclegów kupców i podróżnych. Po powstaniu styczniowym, na mocy ukazu cesarskiego Goszczanów przeszedł na własność małorolnych chłopów.

2.10.2. Zasoby ochrony konserwatorskiej

Obiekty objęte ochroną

Na terenie gminy Goszczanów znajduje się kilka obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz kilkadziesiąt obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

Prognoza oddziaływania na środowisko
do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Goszczanów

Tabela 4.2.1. Obiekty zabytkowe objęte ochroną

L.p.	Nazwa obiektu	Czas powstania	Miejscowość	Nr rejestru zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków
1	Organistówka w zespole kościoła parafialnego	k. XIX w.	Chlewo		X
2	Kościół parafialny p.w. św. Benedykta Opata	1779-1780 r.	Chlewo	384/A	X
3	Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia w zespole kościoła parafialnego	XVIII w.	Chlewo		X
4	Cmentarz parafialny	ok. 1877 r.	Chlewo		X
5	Plebania w zespole kościoła parafialnego	k. XIX w.	Chlewo		X
6	Dwór	XIX-XX w.	Chlewo		X
7	Park dworski	XIX-XX w.	Chlewo		X
8	Dom nr 31	-	Chlewo		X
9	Dom nr 58	-	Chlewo		X
10	Park dworski	XIX w.	Chwałęcice-Wójcinek		X
11	Kościół par. p.w. św. Marcina i św. Stanisława B.M.	ok. 1666 r. rozbud. XVIII-XIX w.	Goszczanów	408/A	X
12	Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia z ogrodzeniem w zespole kościoła parafialnego	XVII w. (ogrodzenie pocz. XIX w.)	Goszczanów		X
13	Plebania w zespole kościoła parafialnego	k. XIX w.	Goszczanów		X
14	Kaplica cmentarna	2 poł. XIX w.	Goszczanów		X
15	Cmentarz parafialny	XVIII/XIX w.	Goszczanów		X
16	Dom nr 14	-	Karolina		X
17	Cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.	Karolina		X
18	Dom nr 4	-	Klonów		X
19	Wiatrak	I. 20-XX, przebud. L.60-XX w.	Lipicze		X
20	Zespół dworski	XIX/XX w.	Poniatów		X
21	Dom nr 13	-	Poniatów		X
22	Dom nr 15	-	Poniatów		X
23	Dom nr 39	-	Poniatów		X
24	Wiatrak	pocz. XX w.	Poprężniki		X
25	Zespół dworski	XIX/XX w.	Poprężniki		X
26	Dom nr 10	-	Poprężniki		X
27	Dwór	XIX w.	Stojanów	301/A	X
28	Park dworski	XIX w.	Stojanów	306/A	X
29	Zespół dworsko-parkowo-folwarczny	XIX/XX w.	Sulmów		X
30	Kaplica dworska	XVIII w.	Świnice Kaliskie	389/A	X
31	Relikt zespołu folwarcznego	XVIII w.	Świnice Kaliskie		X
32	Dom nr 1	ok. 1938r.	Waliszewice		X
33	Owczarnia podworska	-	Waliszewice		X
34	Relikt zespołu dworsko-folwarcznego	-	Wola Tłomakowa		X
35	Dom nr 8	-	Wola Tłomakowa		X
36	Dom nr 11	-	Wola Tłomakowa		X
37	Dom nr 25	-	Wola Tłomakowa		X
38	Dom nr 29	-	Wola Tłomakowa		X

Źródło: Urząd Gminy Goszczanów

Wyżej wymieniony wykaz i zestawienie obiektów oraz stref objętych ochroną są listami otwartymi, które mogą ulec zmianie w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w wyniku kolejnych analiz.

Stanowiska archeologiczne

W rejestrze Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) na obszarze opracowania istnieje 169 obiektów. Wszystkie zaewidencjonowane stanowiska podlegają ochronie prawnej. Zasięgi zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych zostały oznaczone na planszy studium „Uwarunkowania”.

Strefy ochrony ekspozycji

Obejmuje obszar ochrony ekspozycji przestrzennej kościoła parafialnego p.w. św. Marcina i św. Stanisława w Goszczanowie oraz wiatrak z pocz. XX w. w Poprężnikach. Najważniejszą zasadą jest tu ograniczenie wysokości nowej zabudowy i innych elementów zagospodarowania (drzewa i elementy wysokościowe w rodzaju maszty i słupy) tak, aby nie przysłaniały one widoku na te obiekty.

Na etapie planu miejscowego należy zwrócić szczególną uwagę na ustalenie nieprzekraczalnych gabarytów nowej zabudowy i ograniczeń w lokalizacji reklam (zakaz lub określenia dopuszczalnych form i nieprzekraczalnych gabarytów) oraz na dobór nasadzeń i na zmiany ukształtowania terenu.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Analizując zapisy Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Goszczanów na lata 2004-2008, z perspektywą do roku 2014, do najważniejszych problemów ochrony środowiska na terenie objętym projektem SUiKZP zaliczyć można:

- Niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna,
- Potencjalne zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych, wynikające z nieprawidłowo prowadzonej działalności rolniczej,
- Emisja zanieczyszczeń do powietrza, pochodząca z indywidualnych systemów grzewczych,
- Emisja zanieczyszczeń do powietrza, pochodząca z transportu,
- Niedostateczne wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii,

- Powszechne wykorzystywanie źródeł energii cechujących się wysokimi wskaźnikami emisji zanieczyszczeń,
- Emisja hałasu z istniejącego układu komunikacyjnego,
- Występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w dolinie rzeki Swędrni, Swędry oraz Kanału Stojanowskiego
- Potencjalne ryzyko wystąpienia katastrofy ekologicznej lub wypadku losowego o charakterze antropogenicznym (wypadki komunikacyjne w przewozie materiałów niebezpiecznych, awarie przemysłowe itp.) i naturalnym (powódzie, pożary, huragany, gradobicia itp.),
- Utrzymanie należytej ochrony obszarów o najwyższych wartościach przyrodniczych w warunkach presji inwestycyjnej na terenie gminy,
- Zagrożenie degradacji gleb, spowodowanej ich rolniczym wykorzystaniem,
- Oddziaływanie na środowisko potencjalnej eksploatacji złóż,
- Nieracjonalne zużycie wody w przemyśle, rolnictwie i sektorze komunalnym,
- Straty wody w systemach przesyłowych,
- Nieracjonalne zużycie energii elektrycznej i ciepłej,
- Niewłaściwe parametry termiczne zabudowy mieszkaniowej, zwłaszcza wiekowych budynków,
- Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa,
- Brak dostatecznych środków na realizację zadań związanych z ochroną środowiska.

Należy zaznaczyć, iż skutki dla środowiska wywołane realizacją ustaleń analizowanego dokumentu nie spowodują pogłębienia wymienionych powyżej problemów, dodatkowo przyczyniając się do łagodzenia części z nich. Szczegółowy wpływ ustaleń analizowanego dokumentu opisano w dalszych rozdziałach.

4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Odstąpienie od uchwalenia analizowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów spowoduje zachowanie ustaleń obowiązującej wersji SUIKZP. Oznacza to że nie zostaną zaktualizowane ustalenia dotyczące systemów infrastruktury, komunikacji, środowiska przyrodniczego, w tym form ochrony przyrody, dziedzictwa kulturowego, procesów społeczno-gospodarczych. Uchwalenie SUIKZP pozwoli na dalsze uporządkowanie rozwoju społeczno – gospodarczego i przestrzennego gminy oraz aktualizację jego zapisów zgodnie z obowiązującymi

przepisami. Brak odpowiedniej polityki przestrzennej wywołać może szereg niekorzystnych konsekwencji dla środowiska, do naj-ważniejszych zaliczyć należy:

- ograniczenie powierzchni terenów biologicznie czynnych, na skutek niekontrolowanej ekspansji zabudowy kosztem terenów otwartych;
- przeznaczanie nowych terenów istotnych dla funkcjonowania powiązań przyrodniczych pod zabudowę mieszkaniową lub przemysłową;
- rozwój zabudowy rozproszonej;
- powstanie nowych, lub wzmocnienie istniejących barier ekologicznych
- wzrost zanieczyszczeń w powietrzu oraz pogorszenie klimatu akustycznego wywołane wzrostem ruchu samochodowego oraz rozwojem terenów przemysłowych;
- potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych wywołane wzrostem liczby zbiorników na nieczystości płynne oraz wzrostem
- spływów powierzchniowych z nawierzchni utwardzonych i zanieczyszczonych.

5.SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAD Z USTALEO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKOW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W zakresie przeznaczenia terenu analizowany dokument przewiduje następujące funkcje:

- Tereny zabudowy zagrodowej
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- Tereny zabudowy usługowej
- Tereny usług sportu i rekreacji
- Tereny zabudowy produkcyjno-usługowo-magazynowej
- Tereny eksploatacji kruszyw naturalnych
- Tereny zieleni urządzonej
- Tereny cmentarzy
- Tereny lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW
- Tereny lasów
- Tereny lasów ochronnych
- Tereny przeznaczone do zalesienia
- Tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień i dolin rzecznych
- Tereny rolnicze wyższych klas bonitacyjnych (II-III)
- Tereny rolnicze niższych klas bonitacyjnych (IV-VI)

- Tereny wód powierzchniowych

Aktualnie gmina Goszczanów posługuje się studium zatwierdzonym uchwałą Nr XXV/134/2001 z dnia 27 czerwca 2001 roku, które zostało sporządzone i zatwierdzone w oparciu o nieobowiązującą w chwili obecnej ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym”, dlatego forma tego dokumentu istotnie odbiega od aktualnie obowiązującego na podstawie ustawy pizp zakresu oraz charakteryzuje się istotnymi różnicami dotyczącymi jego powiązania z innymi dokumentami planistycznymi.

Zadaniem analizowanego dokumentu w stosunku do poprzedniej edycji studium jest dostosowanie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.). Nowa edycja Studium ma na celu powiększenie, zrationalizowanie oraz skategoryzowanie obszarów przeznaczonych pod zabudowę, określonych w starym Studium bardzo ogólnie jako „Tereny rozwojowe z M.P.Z.P. . Obecne przepisy o wiele bardziej szczegółowo i w szerszy sposób precyzują zakres studium, które to stało się dokumentem, opisującym zarówno uwarunkowania danej gminy jak i wyznaczającym kierunki jej rozwoju, biorą pod uwagę nie tylko lokalne uwarunkowania, ale również zmieniające się otoczenie w skali regionu i kraju. Dodatkowo obowiązujące przepisy zmieniły nie tylko zakres studium, ale i jego relacje z innymi dokumentami sytemu planowania przestrzennego. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o pizp studium sporządza się uwzględniając:

- zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
- ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- ustalenia strategii rozwoju gminy (o ile gmina dysponuje takim dokumentem).

Studia opracowane na podstawie przepisów ustawy z 1994 r. są zatem opracowaniami bardzo ogólnymi, które nie spełniają obowiązujących wymogów ustawowych, dlatego też są obarczone wadą prawną i nie odpowiadają formie obecnego dokumentu studium.

Ustalono wytyczne określania w planach miejscowych zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wraz z dopuszczalnym ich zakresem i ograniczeniami oraz kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów. Wskazano także tereny ograniczania zabudowy i wyłączenia spod zabudowy, obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego. W projekcie SUIKZP uwzględniono rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym. W SUIKZP uwzględniono obszary występowania złóż surowców mineralnych oraz obszary zagrożone powodzią.

Analizując ustalenia ocenianego dokumentu należy uznać że skala zmian w porównaniu do poprzedniej wersji jest znacząca. Poddając ocenie specyfikę zapisów dokumentu, do ustaleń których realizacja może powodować potencjalne występowanie oddziaływania na środowisko zaliczono przede wszystkim:

- możliwość rozbudowy terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- możliwość rozbudowy terenów zabudowy usługowej,
- możliwość rozbudowy terenów zabudowy produkcyjno-usługowo-magazynowej,
- możliwość rozbudowy terenów zabudowy zagrodowej,
- dopuszczenie rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej (w tym sieci wodociągowej; kanalizacyjnej)
- dopuszczenie budowy sieci gazowej –budowa gazociągu wysokoprężnego wraz ze stacją redukcyjną w Goszczanowie od gazociągu przesyłowego DN 400;
- dopuszczenie rozbudowy i remontów istniejącej sieci drogowej wraz uzupełnieniem ich o ciągi piesze i ścieżki rowerowe,
- dopuszczenie budowy, rozbudowy i modernizacja systemów melioracji, w tym dopuszczenie realizacji nowych zbiorników małej retencji wodnej,
- dopuszczenie wprowadzania nowej zabudowy zagrodowej na gruntach rolnych, zgodnie z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń związanych z turystyką, wypoczynkiem i sportem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki wodnej i rolniczej,
- dopuszczenie, w ramach kształtowania zasobów wodnych oraz bezpieczeństwa
- utrzymanie eksploatacji powierzchniowej kruszyw i dopuszczenie eksploatacji nowych złóż,
- dopuszczenie do lokalizacji elektrowni wiatrowych – obszary te dotyczą obecnie już istniejących elektrowni
- dopuszczenie do lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych.

Ostatecznie, o stopniu oddziaływania przedsięwzięć wynikających z ustaleń analizowanego dokumentu decydować będzie sposób ich realizacji oraz ich lokalizacja. Ze względu na wyznaczenie na terenie gminy powierzchniowych form ochrony przyrody, zapisy SUIKZP warunkują realizację ustaleń z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ich funkcjonowania.

6. PRZEWDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Poszczególne funkcje terenu wyznaczone w projekcie SUIKZP odzwierciedlają w znacznej mierze istniejący stan zagospodarowania. Spośród wydzieleń kierunkowych, na których możliwe jest wprowadzenie zabudowy pod względem powierzchni dominuje funkcja zabudowy zagrodowej, mieszkaniowo-usługowa oraz produkcyjno-usługowo-magazynowa. Tereny przeznaczone pod zabudowę zagrodową zajmują ok. 723,54 ha czyli ok. 5,8% powierzchni gminy. Zabudowa mieszkaniowo-usługowa obejmuje ok. 61,9 ha (0,5 % powierzchni gminy). Tereny zabudowy produkcyjnej, składów i magazynów zajmują ok 21,46 ha (0,17 % powierzchni gminy). Tereny zabudowy usługowej, obejmują łącznie ok. 10,3 ha (0,08 % powierzchni gminy), a tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 7,4 ha (0,06 % powierzchni gminy).

Powyższe wartości nie odzwierciedlają w pełni faktycznych powierzchni przeznaczonych pod zagospodarowanie głównymi funkcjami, gdyż analizowany dokument przewiduje dodatkowo wskaźniki maksymalnej zabudowy dla poszczególnych funkcji terenu, określając m.in. minimalne powierzchnie czynne biologicznie.

6.2. Wody powierzchniowe

Potencjalne zagrożenie dla zanieczyszczenia wód powierzchniowych stanowi niewłaściwie prowadzona gospodarka wodno-ściekowa w obrębie terenów o istniejącym zagospodarowaniu i przeznaczonych do zagospodarowania. Oddziaływanie takie nie powinno nastąpić, z uwagi na szereg zapisów w SUIKZP regulujących sposób postępowania z różnego rodzaju ściekami. Zgodnie z zapisami zmiany SUIKZP ścieki bytowe będą odprowadzane do gminnej sieci kanalizacyjnej, za pośrednictwem której trafiać będą do oczyszczalni ścieków. W obszarach nieskanalizowanych ścieki te odprowadzane będą do bezodpływowych zbiorników z których odbierane będą za pomocą wozów asenizacyjnych, lub oczyszczane będą w przydomowych oczyszczalniach ścieków. Przy czym odprowadzanie do gruntu ścieków z przydomowych oczyszczalni będzie możliwe przy zapewnieniu odpowiedniej sprawności procesu i miejscach nie zagrażających stanowi jakościowemu wód podziemnych i powierzchniowych.

W ocenianym dokumencie w sposób szczegółowy podjęto problem wód opadowych i roztopowych pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych. Zakłada się kompleksowe rozwiązanie

odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dotrzymanie warunków odprowadzania ścieków deszczowych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014 poz. 1800), planuje się to osiągnąć poprzez stosowanie urządzeń do oczyszczania wód opadowych i roztopowych przed wylotem kanałów deszczowych do cieków naturalnych i rowów melioracyjnych lub do ziemi.

Część terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjno-usługowo-magazynową zlokalizowana jest w pobliżu cieków. Nie sposób przewidzieć na etapie niniejszej prognozy faktycznego wykorzystania tych obszarów i rodzajów magazynowanych lub wykorzystywanych tam substancji. Nie mniej jednak działalność gospodarczą w tego typu obszarach należy prowadzić uwzględniając możliwość wystąpienia sytuacji awaryjnych i istnienia ryzyka przedostania się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo wodnego, z zastosowaniem odpowiednich środków technicznych pozwalających to ryzyko eliminować.

Jakakolwiek ingerencja w parametry hydromorfologiczne i biologiczne wód powierzchniowych powinna być ograniczona do niezbędnego minimum. Dotyczy to zarówno zabudowy regulacyjnej jak i rekreacyjnej. Oddziaływanie na te parametry może skutkować niedotrzymaniem celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie gminy, wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej i ustawy Prawo Wodne.

Projekt zmiany SUIKZP uwzględniają także potrzebę ochrony wód przed zanieczyszczeniami w sposób pośredni, nakazując racjonalną gospodarkę środkami ochrony roślin i nawozami mineralnymi w rolnictwie, likwidację nielegalnych składowisk odpadów oraz wskazania co do potrzeby przeciwdziałania przed wprowadzaniem zabudowy i ogrodzeń przy brzegach rzek.

W przypadku realizacji powyższych założeń oraz zapisów związanych z ochroną środowiska wodnego analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by realizacja jego ustaleń mogła w sposób negatywny oddziaływać na wody powierzchniowe.

6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Oddziaływanie na wierzchnią warstwę litosfery może być związane z etapem realizacji ewentualnej zabudowy o różnych funkcjach i infrastruktury podziemnej, na obszarach wyznaczonych w projekcie SUIKZP. Oddziaływanie to będzie ograniczone do maksymalnie kilku miesięcy i ustanie po wykonaniu robót budowlanych. Wiązać się może z realizacją wykopów i zagęszczeniem przypowierzchniowej warstwy gruntu na skutek przemieszczania się maszyn budowlanych.

Oddziaływanie tego typu związane jest z każdego rodzaju zainwestowaniem, ma charakter lokalny i nie wpłynie w sposób istotny na stan środowiska gruntowego. Ważne jest by przy prowadzeniu prac budowlanych wykorzystywany był sprzęt sprawny technicznie, nie powodujący wystąpienia ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi.

Istotnym przekształceniem terenu charakteryzuje się eksploatacja powierzchniowa złóż kopalin, zwłaszcza kruszyw, które SUiKZP swoimi ustaleniami utrzymuje na terenie gminy Goszczanów.

Jak wykazała inwentaryzacja na obszarze gminy znajduje się dwa udokumentowane złoża surowców mineralnych:

- złoża kruszywa naturalnego „Janówek” Pole A i B (nr złoża KN 14567) - Janówek dz. nr 10 , powierzchnia udokumentowanego złoża wynosi 3,22 ha;
- złoża kruszywa naturalnego „Sokołów” (nr złoża KN 3878) - Sokołów, powierzchnia udokumentowanego złoża wynosi 0,63 ha;
- złoża kruszywa naturalnego „Poradzew” (nr złoża KN 3857) – Poradzew, powierzchnia udokumentowanego złoża wynosi 10,49 ha.

W celu ograniczenia negatywnych przekształceń terenu w wyniku działalności górniczej, eksploatacje należy prowadzić zgodnie z warunkami określonymi w decyzjach administracyjnych i szeroko rozumianych przepisach ochrony środowiska. Rekultywację obszarów pokopalnianych należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi decyzjami administracyjnymi oraz dokumentacjami technicznymi dla poszczególnych złóż – rekultywacja powinna być ukierunkowana na przywrócenie stanu środowiska sprzed eksploatacji.

Na terenach rolniczych dopuszcza się eksploatację odkrywkową kruszyw, wyłącznie drogą sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem zachowania wymogów przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska i ograniczenia ingerencji w krajobraz.

W wyniku eksploatacji złóż naruszona zostaje naturalna rzeźba terenu i struktura gruntu. Proces rekultywacji po zakończeniu eksploatacji kopalni nie przywróci naturalnej konfiguracji terenu, jednak z uwagi na niewielką powierzchnię złóż kopalin nie przewiduje się znaczącego oddziaływania w tym zakresie.

Na terenie gminy Goszczanów można określić jeszcze jedno stacjonarne źródło potencjalnych, nadzwyczajnych zagrożenie dla powierzchni ziemi i wód. Obiektem zagrażającym środowisku jest niezrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Sokołowie. Jednakże 28.12.2015r.przez Marszałka Województwa łódzkiego została wydana decyzja (RŚVI.7241.38.2015.AW) w sprawie zamknięcia ww. składowiska. Określa ona m.in. harmonogram

działań związanych z technicznym sposobem zamknięcia składowiska oraz działań związanych z rekultywacją składowiska poprzez rekultywację biologiczną oraz zakrzewienie i zadrzewienie. Termin zakończenia rekultywacji został określony na dzień 30 czerwca 2020r.

W przypadku braku działań w zakresie rekultywacji, może w przyszłości spowodować daleko idące skutki w postaci zanieczyszczenia gleb, wód podziemnych, wód pitnych, zagrożenia pożarowego oraz samozapłonu gazów.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na powierzchniową warstwę gruntu w wyniku potencjalnej realizacji elektrowni fotowoltaicznych. Teren przeznaczony na ten cel posiada łączną powierzchnię jedynie ok 0,2 ha. Ponadto montaż paneli słonecznych nie wymaga z reguły fundamentowania i nie są one trwale związane z gruntem.

Dotychczas na terenie gminy Goszczanów nie stwierdzono terenów objętych ruchami mas ziemi. Potencjalne zagrożenie powstawania osuwisk związane jest z obszarami eksploatowanych i wyłączonych z eksploatacji złóż kopalin. Powyższa sytuacja powoduje potencjalną możliwość wystąpienia miejscowych osuwisk gruntowych np. ze skarp wyrobisk odkrywkowych. Obszary, na których występują znaczne spadki, pokryte są roślinnością leśną bądź łąkową chroniącą powierzchnię ziemi przed osuwaniem się.

6.4. Wody podziemne

W związku z realizacją ustaleń projektu SUIKZP nie przewiduje się znaczącego wpływu na wody podziemne. Z wprowadzeniem nowej zabudowy, którą dopuszcza projekt analizowanego dokumentu zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów bytowych i związanych z prowadzeniem działalności usługowej, produkcyjnej i magazynowej. Przełoży się to na zwiększenie poboru wody z poziomów użytkowych wód podziemnych. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków określa szczegółowe warunki korzystania z sieci wodociągowej.

W północno – wschodniej części gminy znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 151 Turek – Konin – Koło. Zlokalizowany jest na utworach kredowych typu szczelinowo – porowego. Średnia głębokość zbiornika wynosi 90 m, natomiast szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 240 tys. m³ /d. Na obszarze gminy Goszczanów teren GZWP objęty jest obszarem wysokiej i najwyższej ochrony wód (OWO i ONO).

Na ochronę wód podziemnych wpłynie także, określony w projekcie zmiany SUIKZP sposób odprowadzania ścieków bytowych (do gminnej kanalizacji lub szczelnych zbiorników bezodpływowych)

i wód opadowych i roztopowych pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych (obowiązek ich podczyszczania do parametrów określonych prawem).

Z uwagi na charakter dopuszczonej zabudowy nie przewiduje się istotnego oddziaływania na środowisko gruntowo – wodne na etapie budowy. Na etapie realizacji zabudowy dopuszczonej w projekcie SUIKZP, potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowić może wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego i składowanie materiałów budowlanych. Aby ograniczyć to oddziaływanie (np. przenikanie substancji ropopochodnych), należy wykorzystywać wyłącznie sprzęt sprawny technicznie i sprawować nad nim stały nadzór a substancje mogące przenikać do wód gruntowych należy magazynować w szczelnych zbiornikach ustawionych na stabilnym podłożu.

W wyniku realizacji zabudowy dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu na etapie jej eksploatacji wpływ środowisko gruntowo wodne związany będzie z ograniczeniem infiltracji. Projekt zmiany SUIKZP zakłada ograniczenie powierzchni nieprzepuszczalnych do minimum co nie powinno powodować istotnego zmniejszenia się zasobów wód podziemnych.

Do potencjalnego obniżenia zwierciadła wód podziemnych może dojść w wyniku utrzymania eksploatacji surowców mineralnych na terenie gminy. Jednak z uwagi na niewielką powierzchnię złóż kopalin, oddziaływanie to może mieć jedynie charakter lokalny.

Projekt zmiany SUIKZP uwzględniają także potrzebę ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami w sposób pośredni, nakazując racjonalną gospodarkę środkami ochrony roślin i nawozami mineralnymi w rolnictwie, likwidację nielegalnych składowisk odpadów.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Zgodnie z art. 38e ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469 ze zm.) celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym, według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” będzie utrzymanie tego stanu. Teren objęty ustaleniami SUIKZP znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 81, 82, 71. Stan ilościowy oraz chemiczny ww. JCWPd w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze Dorzecza

Odry oceniono jako dobry (dla jego części położonej w zachodniej części gminy wg starego podziału sprzed 2016r.- nr 77). Dla części wschodniej (nr 78) stan ilościowy oceniono jako zły, natomiast chemiczny jako dobry.

Ocena stanu chemicznego wód podziemnych prowadzona jest głównie na podstawie wartości progowych elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2016 poz. 85). Zgodnie z powyższym cele środowiskowe są reprezentowane przez wartości progowe, określone dla klasy III jakości wód podziemnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu przepisów mówiących, że stan chemiczny uznaje się za dobry w przypadku gdy przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego występują, ale są one związane z naturalnie podwyższonym tłem niektórych jonów lub ich wskaźników.

Głównym wyznacznikiem dobrego stanu ilościowego dla JCWPd jest zapewnienie zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania przy długoterminowej średniorocznej wartości poboru z ujęć wód podziemnych. Dodatkowymi parametrami, które uwzględniane są w wyznaczaniu celów środowiskowych są:

- poziom wód podziemnych nie podlega takim wahaniom, które mogłyby doprowadzić do:
 - niespełnienie celów środowiskowych przez wody powierzchniowe,
 - wystąpienia znacznych obniżeń zwierciadła wód podziemnych,
 - wystąpienia szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych,
- kierunki zmian krążenia wód podziemnych nie powodują intruzji wód słonych

Analizując specyfikę ustaleń analizowanego dokumentu stwierdza się, że w wyniku wprowadzenia ich w życie nie wystąpią znaczące uwolnienia zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego mogące wpłynąć w sposób istotny na stan jakościowy wód podziemnych. Oddziaływanie takie będzie ograniczone przede wszystkim na skutek realizacji zapisów SUIKZP przedstawionych na początku niniejszego rozdziału.

Ustalenia projektu SUIKZP nie będą także wpływać na stan ilościowy wód podziemnych, ponieważ potencjalny wzrost zapotrzebowania na wodę z nich wynikający ocenia się jako nieznaczący.

Podsumowując należy podkreślić, że z uwagi na rodzaj zastosowanych w projekcie zmiany SUIKZP zapisów, nie przewiduje się by realizacja ustaleń analizowanego dokumentu mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód podziemnych zawartych w „Planie gospodarowania

wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz celów wymienionych w art. 38e ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2015, poz. 469 ze zm.).

6.5. Powietrze i klimat akustyczny

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny związane z realizacją ustaleń analizowanego dokumentu wynikać będzie przede wszystkim z emisji ze źródeł ogrzewania pochodzących z gospodarstw domowych oraz funkcjonowania tras komunikacyjnych na terenie gminy. Z uwagi na ograniczenia przestrzenne, nie przewiduje się by uchwalenie SUIKZP mogło powodować powstanie dużych zakładów przemysłowych stanowiących istotne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza i generujących hałas komunikacyjnych pochodzący z pojazdów je obsługujących.

W celu ograniczenia emisji pyłów i gazów ze spalania tradycyjnych źródeł energii, SUIKZP określa działania zmierzające do ograniczenia ich zużycia na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, lub poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków. W celu ograniczenia stężeń zanieczyszczeń pochodzących z tras komunikacyjnych proponuje się wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza. Zaleca się także stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery. Prowadzący działalność przemysłową, usługową i rolniczą (zwłaszcza eksploatujący fermy chowu zwierząt), zobowiązani są do zastosowania rozwiązań technicznych i organizacyjnych gwarantujących dotrzymanie określonych prawem standardów jakości środowiska w zakresie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza, na granicy nieruchomości do których dysponują tytułem prawnym.

Na etapie realizacji nowej zabudowy dojdzie do czasowej emisji niezorganizowanej do powietrza atmosferycznego substancji gazowych pochodzących z silników spalinowych pracujących maszyn budowlanych i sprzętu transportowego w postaci dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych a także niewielkiej ilości pyłu powstającego podczas pracy maszyn i urządzeń wykonujących prace ziemne. Zanieczyszczenia te wystąpią przede wszystkim na obszarze prowadzonych prac oraz w niewielkim stopniu w sąsiedztwie tras przejazdowych transportu samochodowego. Będą to zanieczyszczenia o charakterze krótkotrwałym i punktowym. Ponadto podczas prowadzenia prac montażowych, w tym spawalniczych nastąpi krótkotrwała emisja substancji charakterystycznych dla tych procesów, tj. gazu (CO₂, CO, NO_x) i pyłu spawalniczego. Jednym z etapów prac budowlanych może być malowanie fragmentów

konstrukcji elementów infrastruktury czy budynków, jak i zabezpieczenie antykorozyjne fundamentów, co związane będzie z niewielką emisją lotnych związków organicznych.

Na kształt klimatu akustycznego na terenie gminy, ze względu na brak zakładów przemysłowych wpływa przede wszystkim hałas komunikacyjny. Funkcjonowanie dróg i innych źródeł hałasu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emisji hałasu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Na poprawę klimatu akustycznego może mieć wpływ przewidziana w projekcie zmiany SUIKZP modernizacja części istniejących na terenie gminy dróg. Zmiana parametrów technicznych jezdni skutkować będzie ograniczeniem hałasu związanego z toceniem się kół samochodowych oraz poprawi płynność ruchu, co z kolei ogranicza emisję hałasu pochodzącego z pracy silników.

Na klimat akustyczny potencjalnie wpływać może lokalizacja elektrowni wiatrowych, których lokalizację dopuszcza studium. Precyzyjna lokalizacja wież siłowni wiatrowych w granicach terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW zostanie określona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Każdorazowa realizacja tego typu przedsięwzięcia wymaga przeprowadzeniem badań mających na celu szczegółowe określenie oddziaływania na środowisko, w tym na klimat akustyczny. Przy lokalizacji elektrowni wiatrowych należy zachować taką odległość od istniejących i projektowanych terenów wymagających ochrony przed hałasem, która zapewni dotrzymanie akustycznych standardów jakości środowiska określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

Realizacja inwestycji polegającej na budowie elektrowni wiatrowych należy z reguły do przedsięwzięć wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71). W związku z powyższym, szczegółowa analiza oddziaływania elektrowni wiatrowych dopuszczonych ustaleniami Studium na klimat akustyczny (uwzględniająca oddziaływanie skumulowane z innymi tego typu obiektami), wykonuje się na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie znanych wówczas parametrów technicznych i lokalizacji urządzeń.

Obszarem predestynowanym dla lokalizacji elektrowni wiatrowych są tereny położone w obrębie Waliszewice oraz Poradzew. Obecnie w miejscowości Waliszewice znajdują się dwie elektrownie wiatrowe o maksymalnej mocy 225 kW każda i maksymalnych wysokości całkowitych 45,00m. Na planszy studium „Kierunki” wyznaczono dla ww. urządzeń zgodnie z ustaleniami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „Strefę maksymalnego dopuszczalnego oddziaływania od elektrowni wiatrowych”, która swoim zasięgiem obejmuje tereny sąsiedniej gminy

Koźminek. Promień wyznaczonej strefy oddziaływania wynosi 450 metrów. Obecne zagospodarowanie obszaru dla którego ustalono ww. strefę stanowią tereny rolnicze niższych klas bonitacyjnych IV-VI, głównie gruntów ornych, w mniejszym stopniu łąk i pastwisk oraz zabudowań wiejskich. Ponadto w ww. strefie występuje zabudowa produkcyjno-usługowo-magazynowa. Na analizowanym terenie występują nieliczne zadrzewienia śródpolne. Bezpośrednio wokół miejsca gdzie zostały posadowione elektrownie wiatrowe, znajdują się wyłącznie pola uprawne. Najbliższy pojedynczy budynek mieszkalny typu zagrodowego zlokalizowany jest na zachód, w odległości ponad 170 m od miejsca posadowienia elektrowni wiatrowej (EW2). Odległość od kolejnych zabudowań położonych w opisywanej strefie wynosi od około 350 m do 510 m. W odniesieniu do drugiej elektrowni wiatrowej (EW1), odległość od najbliższej zabudowy zagrodowej położonej na południowy- zachód od niej wynosi ok. 240 m. Od innych zabudowań odległość ta wynosi od 340 m do 470 m.

Ponadto w obrębie Poradzew w budowie są dwie elektrownie wiatrowe o mocy przekraczającej 100 kW każda i maksymalnych wysokościach całkowitych do 29,70m dla których otrzymano pozwolenie na budowę. Dla projektowanych elektrowni (EW3, EW4) również wyznaczono ww. strefę o promieniu 297 metrów. Obecne zagospodarowanie w strefie elektrowni wiatrowych stanowią tereny rolnicze niższych klas bonitacyjnych (IV-VI), w mniejszym stopniu tereny rolnicze wyższych klas bonitacyjnych (II-III) oraz lasy i niskie zadrzewienia śródpolne. W strefie tej nie występuje żadna zabudowa. Najbliższy pojedynczy budynek mieszkalny typu zagrodowego zlokalizowany jest na wschód, w odległości ponad 390 m od miejsca posadowienia elektrowni wiatrowej (EW4). Z kolei najbliższa odległość zabudowań mieszkalnych od drugiej projektowanej elektrowni (EW3) wynosić będzie ok. 325m.

Na terenie gminy Goszczanów nie wyznacza się nowych terenów pod inwestycje z zakresu energetyki wiatrowej. Ustalone w zmianie studium strefy odnoszą się jedynie do terenów już istniejących elektrowni bądź będących w zaawansowanym stadium inwestycyjnym (budowa).

6.6. Krajobraz

Poddając analizie zapisy SUIKZP, z zwłaszcza parametry dopuszczonej zabudowy nie stwierdza się by mogły one wprowadzać nowe dominanty architektoniczne i inne obiekty, które w sposób istotny zaburzałyby istniejącą strukturę krajobrazu. Dokument ten wprowadza dodatkowo szereg zapisów chroniących krajobraz gminy oraz układy przestrzenne jednostek osadniczych.

W celu poprawy funkcjonowania środowiska oraz podniesienia walorów przyrodniczo-krajobrazowych wprowadzono w studium następujące ustalenia:

- utrzymanie powiązań ekologicznych gminy,
- zachowanie terenów o wyraźnych wartościach przyrodniczych i krajobrazowych,
- zachowanie lokalnej różnorodności biologicznej,
- ochronę walorów krajobrazowych, zieleni we wsiach oraz zadrzewień, w tym zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
- zachowanie i zwiększenie istniejących zasobów leśnych,
- racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę ich jakości,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- kształtowanie korzystnych warunków aerosanitarnych w gminie,
- zmniejszanie uciążliwości akustycznych dla mieszkańców i środowiska,
- usprawnienie gospodarki odpadami.
- sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy substandardowej,
- podkreślanie terenów eksponowanych, punktów widokowych i panoram poprzez włączanie ich w system połączeń pieszych i rowerowych,
- nadawanie obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej formy architektonicznej harmonizującej z otoczeniem,
- porządkowanie przebiegu linii energetycznych i likwidacja kolizji z zabudową mieszkaniową,
- prowadzenie nowego uzbrojenia oraz ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem lokalizacji obszarów chronionych, mieszkaniowych i rekreacyjnych, na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz wymogów ochrony przyrody,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej w strefach granicznych obszarów o różnych funkcjach, w których może wystąpić konflikt przestrzenny,
- stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów negatywnie oddziałujących na walory krajobrazowe środowiska.

Ochronie podlegają przede wszystkim tereny leśne, parki, cmentarze oraz zieleń na terenach zabudowanych. Ochrona krajobrazu w stosunku do tych obiektów polega przede wszystkim na zachowaniu dotychczasowych funkcji, pielęgnacji istniejącej roślinności oraz wprowadzeniu zakazu

lokalizacji obiektów i urządzeń niezwiązanych z określoną funkcją terenu. Istotnym elementem ochronnym jest także zachowanie form zagospodarowania terenów otwartych niekolidujących z funkcją przyrodniczą. Ważnym elementem krajobrazu przyrodniczego gminy Goszczanów są doliny rzeczne. Głównym kierunkiem polityki ochronnej w stosunku do dolin rzecznych jest zachowanie naturalnego biegu rzek. Rzeki na terenie gminy Goszczanów płyną naturalnymi korytami, stąd też ze względu na ich niezakłócone funkcje przyrodnicze powinny zostać zachowane przed ingerencją. Ochroną należy objąć także wszelkie zadrzewienia i obszary leśne. Są one ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią glebę przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

6.7. Formy ochrony przyrody, flora, roślinność i fauna

Gmina Goszczanów w swojej północnej części cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, odzwierciedleniem tego jest pokrycie części terytorium przez obszarowe formy ochrony przyrody. W granicach administracyjnych gminy znajdują się: Obszar Natura 2000, Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu oraz 5 pomników przyrody. Niesie to ze sobą szereg ograniczeń, ale świadczy też o bogactwie przyrodniczym gminy i jej walorach.

6.7.1. Oddziaływanie na Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lipickie Błota”

Nowa zabudowa wskazana w studium stanowić będzie jedynie uzupełnienie już istniejącej. Ponadto na terenie ww. obszaru nie przewiduje się wyznaczania obszarów mogących znacząco wpłynąć na stan środowiska przyrodniczego tj. tereny zabudowy przemysłowo-magazynowo-usługowej. W związku z powyższym nie przewiduje się bezpośredniego oddziaływania na obszar, wynikającego z rozbudowy terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej czy produkcyjnej.

Szczegółowo zasady zagospodarowania w granicach obszarów chronionego krajobrazu określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) oraz Rozporządzenie Nr 1/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 03.02.2005 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo – krajobrazowego.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Lipickie Błota” utworzony został rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego Nr 1/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 3 lutego 2005 (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2005 r. Nr 41, poz. 436)r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Zespół obejmuje obszar bagienno-torfowy o powierzchni 721.90 ha.

Przedmiotem ochrony są występujące na tym terenie obszary bagien i torfowisk, stanowiące cenną ostoję gatunków ptaków wodno-błotnych. Teren proponowany do objęcia ochroną prawną jest jedną z najbardziej wartościowych ostoi ptactwa wodno - błotnego jaka znajduje się pomiędzy stawami

w dolinie rzeki Baryczy a rezerwatem „Jeziorsko” Dotychczasowe obserwacje potwierdzają występowanie tu ponad 100 gat. ptaków preferujących podmokłe siedliska. Teren został zakwalifikowany jako cenne miejsce lęgowe. Szczególna mozaika terenów stanowiących rozległe naturalne trzcinowiska oraz terenów wykorzystywanych rolniczo, stanowi o niepowtarzalnych walorach krajobrazowych. Ochrona „Lipickich Błot” w postaci zespołu przyrodniczo-krajobrazowego pozwoli na zachowanie trwałości istniejących tu ekosystemów i stanowisk licznych gatunków roślin i zwierząt oraz pozwoli zachować jego cenne walory krajobrazowe.

6.7.2. Oddziaływanie na obszar NATURA 2000 Lipickie Mokradła

W ramach sieci Natura 2000 w północno-zachodniej części gminy znajdują się specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) - Lipickie Mokradła (kod obszaru PLH100025). Szczegółowe zasady zagospodarowania na terenach Natura 2000 określa ustawa o ochronie przyrody oraz indywidualne zapisy dla każdego z obszarów zawarte w planach zadań ochronnych, ustanawianych w drodze zarządzenia przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz w planach ochrony ustanawianych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego ds. środowiska. Plany zadań ochronnych oraz plany ochrony zawierają ustalenia konieczne do uwzględnienia w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla obszarów Natura 2000 Lipickie Mokradła nie został jeszcze ustanowiony plan zadań ochronnych.

Studium wskazuje ten obszar do wyłączenia spod zabudowy. W związku z powyższym nie przewiduje się bezpośredniego oddziaływania na obszar, wynikającego z rozbudowy terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej czy produkcyjnej.

Obszar Lipickie Mokradła stanowi rozległą płaską nieckę terenową na przedpolu tzw. Wału Malanowskiego. Teren jest otoczony niewielkimi wzniesieniami od strony zachodniej, południowej i wschodniej. Przez zachodnią część obszaru przepływa rzeka Swędrnia, która odbiera nadmiar wód. W przeszłości (do połowy ubiegłego wieku) obszar był przedmiotem silniej eksploatacji torfu - na prawie połowie powierzchni widoczne są nadal doły potorfowe. Teren ten był również zmeliorowany. W rezultacie w obszarze wykształciła się szczególna mozaika wielkopowierzchniowych szuwarów, zwłaszcza trzcinowisk i turzycowisk oraz terenów wykorzystywanych rolniczo (łąk, pastwisk i pól uprawnych). Mokradła Lipickie są największym (spośród dotychczas rozpoznanych) w skali regionu stanowiskiem kłoci wiechowatej *Cladium mariscus* - gatunku subatlantyckiego zaliczanego na niżu środkowopolskim do kategorii "na granicy wymarcia", a zarazem miejscem występowania siedliska przyrodniczego.

Zagrożenia dla trwałości chronionych siedlisk przyrodniczych może stanowić:

- obniżanie poziomu wód związane z regulacją i pogłębieniem koryta rzeki Swędni odwadniającej teren;
- trwałe wyłączenie z użytkowania jako zagrożenie dla siedlisk łąkowych oraz płatów szuwaru kłociowego;
- budowa dużych i głębokich stawów w obrębie niecki jako zagrożenie dla siedlisk szuwarowych, łąkowych i torfowiskowych.

6.7.3. Oddziaływanie na Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu

Na mocy Rozporządzenia Nr 5/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.09 r. utworzono „Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu”. Na terenie gminy Goszczanów OCHK obejmuje 12ha. Ochroną objęte jest w szczególności naturalne koryto rzeki Warty, ze względu na duże walory przyrodnicze i krajobrazowe (turystyczne), oraz ze względu na pełnioną funkcję korytarza ekologicznego łączącego tereny położone w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Na Obszarze wprowadzono ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów (leśnych, nieleśnych, wodnych) w celu zachowania ich trwałości i zwiększenia różnorodności biologicznej.

Celem utworzenia tego Nadwarciańskiego OCHK była ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny Warty, a w szczególności naturalnego koryta rzeki Warty. Obszar stanowi korytarz ekologiczny łączący tereny położone nad Nerem i Bzurą w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej z Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty Widawki.

Studium nie wyznacza na tym obszarze nowej zabudowy. W związku z powyższym nie przewiduje się bezpośredniego oddziaływania na obszar, wynikającego z rozbudowy terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej czy produkcyjnej.

Szczegółowo zasady zagospodarowania w granicach obszarów chronionego krajobrazu określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) oraz Rozporządzenie Nr 5/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24.03.09 r. w sprawie wyznaczenia Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

6.7.4. Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta

Oddziaływanie na szatę roślinną projektowanych w studium wydzieleń przestrzennych będzie ograniczone z uwagi na fakt wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych w obrębie gruntów ornych, cechujących się niewielkim znaczeniem przyrodniczym. Obszary te są z reguły pozbawione naturalnej roślinności, a ewentualne spontanicznie wykształcone zbiorowiska mają charakter segetalny.

Ze względu na przebieg trasy związanej z realizacją gazociągu wysokoprężnego do Goszczanowa, przez tereny o niskiej wartości przyrodniczej, nie przewiduje się znaczącego wpływu tych działań na bioróżnorodność gminy.

6.7.5. Oddziaływanie na pomniki przyrody

Istniejące pomniki przyrody funkcjonują często w granicach istniejących jednostek osadniczych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie, i podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Analiza zapisów studium pozwala stwierdzić, że nie niosą one ze sobą szczególnych zagrożeń dla tej formy ochrony przyrody. Ustalenia te nakazują zachowanie istniejących zadrzewień na terenie gminy wzmocniając ochronę pomników przyrody stanowiących drzewa i zespoły drzew.

6.8. Zasoby naturalne

Na terenie gminy Goszczanów znajdują się trzy złoża kruszyw, w tym jedno eksploatowane. Analizowany dokument nie wprowadza istotnych zmian w powyższym zakresie, wprowadza za to zapisy chroniące gleby najwyższych klas przed zagospodarowaniem.

6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Na terenie gminy Goszczanów rozpoznano dotychczas 169 stanowisk archeologicznych o różnorodnych funkcjach i chronologii. Przy realizacji jakiegokolwiek zabudowy, inwestorzy będą zobowiązani do ich uwzględnienia i prawidłowej ochrony. Nie można jednak wykluczyć, że przy ewentualnych pracach budowlanych natrafi się na przedmioty o znaczeniu historycznym. Zapisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami uszczegółwiają procedurę postępowania w takim przypadku. Zgodnie z zapisami ww. ustawy bezwarunkowo należy:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- niezwłocznie zawiadomić o tym Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe – powiadomić Wójta Gminy, który w terminie nie dłuższym niż 3 dni przekaże to zawiadomienie. Jeżeli Wojewódzki Konserwator Zabytków w terminie 5 dni od przyjęcia zawiadomienia nie dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na zabytki i obiekty wartościach kulturowych, zapisy studium nakazują uwzględnienie wymogów ich ochrony przy eksploatacji istniejącej i realizacji nowej zabudowy.

6.10. Oddziaływanie na ludzi

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu SUIKZP nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymywane m. In. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz czy władających drogami publicznymi.

6.11. Dobra materialne

Do dóbr materialnych zlokalizowanych na obszarze objętym ustaleniami dokumentu zaliczyć można przede wszystkim istniejącą zabudowę i sieć infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zapisy SUIKZP ochraniają ten zasób przed degradacją dopuszczając jego modernizację i rozbudowę, w oparciu o zasady ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła w znaczący sposób wpływać na obniżenie wartości nieruchomości, lub ograniczać ich użytkowanie.

6.12. Gospodarka odpadami

W wyniku potencjalnego rozwoju zabudowy zwiększy się także ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i innego rodzaju. Wytwórcy odpadów będą, jak dotychczas, zobowiązani do gospodarowania nimi zgodnie z istniejącymi regulacjami prawnymi w tym zakresie. Pozwoli to na bezpieczne unieszkodliwienie i odzysk powstałych odpadów, z maksymalnie możliwym ograniczeniem ich wpływu na środowisko. Zapisy studium nie wprowadzają nowych funkcji w zakresie infrastruktury związanej z zagospodarowaniem odpadów jak składowiska czy spalarnie. W celu ograniczenia oddziaływania gospodarki odpadami na środowisko konieczny jest stały nadzór uprawnionych podmiotów nad przestrzeganiem przepisów ustawy o odpadach i innymi regulującymi sposób postępowania z odpadami komunalnymi.

6.13. Ocena oddziaływania – synteza

Przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu SUIKZP na elementy środowiska przyrodniczego przedstawiono w poniższej macierzy. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania

decydować będzie wiele czynników które z uwagi na specyfikę ocenianego dokumentu a w szczególności jego ogólność i ramowy charakter na obecnym etapie nie są znane.

	ODDZIAŁYWANIE								
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE
WODY PODZIEMNE	-/+	-/+	brak	-/+	-	brak	-/+	-/+	-
WODY POWIERZCHNIOWE	-/+	-/+	brak	-/+	-	brak	-/+	-/+	-
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
LUDZIE	-/+	-/+	brak	-/+	brak	brak	-/+	-/+	-
ROŚLINY	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
ZWIERZĘTA	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
POWIERZCHNIA ZIEMI	-/+	-/+	brak	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
KRAJOBRAZ	-/+	+	brak	-/+	brak	brak	-/+	-/+	-
KLIMAT	brak	-/+	brak	-/+	brak	brak	-/+	-/+	brak
ZASOBY NATURALNE	-	-/+	brak	brak	brak	brak	-/+	-/+	brak
HAŁAS	-/+	-/+	brak	brak	-	-/+	-/+	-/+	-
POWIETRZE	-/+	-/+	brak	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
ZABYTKI	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak
DOBRA MATERIALNE	+	brak	+	+	brak	brak	+	+	brak
OBSZARY NATURA 2000	brak	-/+	brak	-/+	brak	-/+	-/+	-/+	brak

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przedstawione w analizowanym dokumencie rozwiązania polityki przestrzennej są wyrazem zapotrzebowania gminy na obszary inwestycyjne i lokalnej społeczności na tereny zabudowy

zagrodowej, przemysłowo-usługowo-magazynowej, usługowej oraz mieszkaniowej. Tereny inwestycyjne zlokalizowano w obszarach o niskim potencjale przyrodniczym, w związku z tym nie przewiduje się by mogły one w sposób istotny wpływać na środowisko.

Obszary w obrębie gminy Goszczanów, szczególnie narażone na potencjalne zagrożenie środowiska:

- Natura 2000 „Lipickie Mokradła” oraz Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Lipickie Błota”
- Nadwarciańskie Obszar Chronionego Krajobrazu
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 151 Turek – Konin – Koło

Funkcją o najwyższym potencjale zagrożeń dla środowiska, dla ww. obszarów byłoby wyznaczenie lokalizacji nowych terenów zabudowy przemysłowo-usługowo-magazynowej w bezpośrednim sąsiedztwie tych terenów. W toku przeprowadzonej analizy zdecydowano, iż zabudowa wskazana w studium w sąsiedztwie ww. terenów stanowić będzie jedynie uzupełnienie już istniejącego przeznaczenia tj. zabudowy zagrodowej.

8. NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Podczas przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów nie napotkano większych trudności. Projektowany dokument w stosunku do poprzedniej edycji studium stanowi dostosowanie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.). W niniejszej prognozie zastosowano metody eksperckie mające w możliwie najbardziej dokładnym stopniu określić charakter i natężenie oddziaływania.

W tym miejscu należy podkreślić, że ostatecznie o charakterze oddziaływania zdecyduje konkretne zagospodarowanie terenu a na etapie prognozy znamy jedynie dopuszczoną ustaleniami dokumentu funkcję terenu. Prognozując oddziaływanie na środowisko kierowano się potencjalnymi zagrożeniami związanymi z funkcją terenu a nie z konkretną technologią, jaka może być zastosowana.

W tym miejscu należy powiedzieć, że prognozę zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353) sporządzono stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

9. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska analizowany dokument wnosi szereg ustaleń, zaleceń, nakazów i zasad są to przede wszystkim:

- nakaz uwzględniania w rozwoju przestrzennym istniejących form ochrony przyrody i wartości kulturowych,
- wskazanie do wyłączenia spod zabudowy: tereny leśne, tereny trwałych użytków zielonych, zadrzewień, dolin rzecznych, tereny rolnicze wyższych klas bonitacyjnych (II - III), tereny cmentarzy, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, strefy ochronne ujęć wody, strefy oddziaływania obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej: pasy technologiczne linii elektroenergetycznych, strefy kontrolowane gazociągów, strefy ochronne od elektrowni wiatrowych,
- stosowanie środków ochrony roślin i nawozów mineralnych w sposób racjonalny i umiarkowany – wielkość stosowanych środków należy dostosować do wymagań upraw, struktury gleb, warunków wodnych oraz ukształtowania terenu,
- ograniczenie zmiany użytkowania gruntów rolnych zdrenowanych,
- wprowadzanie i stosowanie na szerszą skalę metod proekologicznej produkcji rolniczej, zwłaszcza na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie tych obszarów, mając na uwadze występujące na terenie gminy ustanowione formy ochrony przyrody,
- konieczność likwidacji nielegalnych składowisk odpadów oraz ograniczenie wykonywania prac polegających na zmianie ukształtowania terenu na gruntach rolnych,
- objęcie ochroną miejsc i terenów eksponowanych, panoram i punktów widokowych przed dominacją elementów obcych, w szczególności sieci infrastruktury technicznej, tablic reklamowych, zabudowy substandardowej,
- podkreślanie terenów eksponowanych, punktów widokowych i panoram poprzez włączanie ich w system połączeń pieszych i rowerowych,
- nadawanie obiektom kubaturowym oraz naziemnym urządzeniom infrastruktury technicznej formy architektonicznej harmonizującej z otoczeniem,
- prowadzenie nowego uzbrojenia oraz ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem lokalizacji obszarów chronionych, mieszkaniowych, na których znajdują się obiekty przeznaczone na stały pobyt ludzi oraz wymogów ochrony przyrody,

- wprowadzanie zieleni izolacyjnej w strefach granicznych obszarów o różnych funkcjach, w których może wystąpić konflikt przestrzenny,
- porządkowanie przebiegu linii energetycznych i likwidacja kolizji z zabudową mieszkaniową,
- stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów negatywnie oddziałujących na walory krajobrazowe środowiska,
- eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzącej z gospodarstw domowych, w których następuje spalanie tradycyjnych źródeł energii (tzw. „emisji niskiej”), poprzez ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii: gazowych, olejowych i odnawialnych, a także poprzez wykonywanie termomodernizacji budynków,
- stosowanie urządzeń eliminujących lub ograniczających emisję szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- preferowanie wykorzystania proekologicznych technologii produkcji w zakładach przemysłowych,
- propagowanie szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia i odory do powietrza,
- zachowanie naturalnego biegu cieków wodnych oraz ochrona przed zanikiem wszelkich zbiorników wodnych oraz towarzyszących im zadrzewień,
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pełniących funkcję bariery biochemicznej w sąsiedztwie cieków, oczek wodnych oraz rowów melioracyjnych na terenach rolniczych, z uwzględnieniem pozostawienia pasa gruntu wolnego od trwałych naniesień i nasadzeń od rzek w celu umożliwienia ich prawidłowej eksploatacji,
- zapewnienie dostępności do publicznych wód powierzchniowych na potrzeby powszechnego korzystania i wykonywania robót związanych z utrzymaniem przez administratora, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- ochrona przed wprowadzaniem zabudowy i ogrodzeń przy brzegach rzek, jezior i innych zbiorników wodnych,
- utrzymanie linii zabudowy od naturalnych cieków wodnych i rowów melioracyjnych w odległości zapewniającej możliwość wykonywania robót związanych z ich konserwacją,
- dążenie do osiągnięcia jak najlepszego stanu czystości wód przez bezwzględne wykluczenie zrzutów zanieczyszczeń (szczególnie substancji biogenych, organicznych i toksycznych) zarówno do gruntu jak i do wód powierzchniowych,

- dostosowanie lokalizacji nowych obiektów gospodarczych do warunków i struktur hydrogeologicznych,
- wyznaczenie stref ochronnych dla istniejących i projektowanych ujęć wód, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- rozbudowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej eliminującej w maksymalny sposób indywidualne sposoby odprowadzania ścieków sanitarnych,
- stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych na obszarach przewidzianych do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe do czasu jej budowy,
- dopuszczenie oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych jedynie na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną, przy czym lokalizowanie oczyszczalni przydomowych ogranicza się do miejsc, na których odprowadzanie ścieków do gruntu nie będzie zagrażało jakości wód podziemnych lub powierzchniowych (szczególnie w obrębie stref ochronnych ujęć wód),
- stosowanie nowych technologii w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej wpływających na stan i ilość odprowadzanych ścieków, w tym budowę i modernizację urządzeń oczyszczających ścieki,
- zakaz rolniczego wykorzystania ścieków w strefach ochronnych ujęć wód oraz zbiorników wód powierzchniowych i podziemnych,
- kompleksowe rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zwiększanie małej retencji wodnej na zasadach przewidzianych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym oraz planach przeciwdziałania skutkom suszy,
- prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach poprzez wprowadzanie zalesień i zadrzewień,
- przebudowa i dostosowanie sieci drenarskiej do projektowanego usytuowania budynków i budowli w celu zachowania możliwości dalszego funkcjonowania urządzeń drenarskich na przyległym terenie,
- wyłączenie z możliwości zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
- ograniczanie przekształcania rzeźby terenu, w szczególności w strefie cieków wodnych,
- przeciwdziałanie procesom erozyjnym i zapobieganie degradacji gleb – wykorzystanie gleb wyższych klas bonitacyjnych dla rolnictwa,

- ochrona przed powstawaniem procesów erozyjnych poprzez wprowadzanie szaty roślinnej stabilizującej grunt oraz odpowiednie prowadzenie gospodarki rolnej,
- minimalizacja skutków zaistniałych zmian w rzeźbie terenu (zrehabilitowanie istniejących i przyszłych terenów poeksploatacyjnych),
- wykorzystanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji do nowego ukształtowania terenu w granicach działki własnej lub na działkach sąsiednich,
- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynikających z przepisów odrębnych dla terenów objętych ochroną akustyczną,
- uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji obiektów przemysłowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach podlegających ochronie akustycznej poprzez zapewnienie odpowiednich odległości dla nowej zabudowy lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych,
- stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających poziom hałasu co najmniej do wartości dopuszczalnych na terenach wymagających ochrony akustycznej, na których występują przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska,
- uporządkowanie istniejących konfliktów przestrzennych pomiędzy zabudową mieszkaniową a liniami elektroenergetycznymi,
- ograniczenie lokalizowania stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową,
- prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej,
- zachowanie fragmentów naturalnych ekosystemów, w szczególności ekosystemów łąkowych w dolinach rzecznych, ekosystemów leśnych, zadrzewień przydrożnych, parkowych, zwłaszcza ze starodrzewem, zadrzewień zlokalizowanych w dolinach cieków wodnych oraz kęp i pasm w obrębie użytków zielonych i na obniżeniach terenu, gdzie wspomagają naturalną retencję wody i stanowią siedliska drobnej fauny,
- utrzymanie zróżnicowanych form użytkowania, zadrzewień śródpolnych, zbiorników wodnych, które korzystnie stymulują utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej, poprzez wytworzenie warunków ostojowych dla jak największej liczby zwierząt,
- ochrona znajdujących się na terenie gminy obszarów podmokłych, dolin cieków wodnych i wszelkich mokradł oraz terenów wokół zbiorników przed trwałym zainwestowaniem,

- ochrona, pielęgnacja i uzupełnianie zieleni urządzonej (parki, zieleńce, zieleń uliczna),
- realizacja nowych zadrzewień, zwłaszcza jako ciągów zieleni krajobrazowej i izolacyjnej w oparciu o sieć dróg publicznych, cieków wodnych, system terenów zielonych oraz w strefach występowania konfliktów przestrzennych,
- kształtowanie terenów korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności,
- zachowanie istniejących i odtworzenie zniszczonych siedlisk bytowania, żerowania i odpoczynku wszystkich gatunków zwierząt w granicach pozwalających na zachowanie ich populacji na poziomie odnawialności,
- właściwe kształtowanie wskaźników urbanistycznych zagospodarowania terenu, w szczególności w zakresie udziału terenów zieleni w stosunku do liczby mieszkańców poszczególnych terenów.

10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów dotyczy terenu, który zlokalizowany jest w znacznej odległości od granicy państwa (do najbliższej granicy, odległość w linii prostej wynosi około 170 km). W związku z powyższym nie jest zasadne rozpatrywanie transgranicznego oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu na środowisko krajów sąsiednich.

11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Projekt SUIKZP gminy Goszczanów nie wprowadza nowych funkcji, które mogłyby w znaczący negatywny sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość.
2. Część powierzchni gminy chroniona jest na mocy ustawy o ochronie przyrody, zapisy projektu SUIKZP gminy pozwalają stwierdzić, że zarządzający gminą mają pełną świadomość znaczenia przyrodniczego obszaru, którego dotyczy projektowane SUIKZP, wyrazem tego są m.in. propozycje ograniczenia nowej zabudowy w ich sąsiedztwie.
3. Realizacja ustaleń projektu SUIKZP wpłynie na niektóre elementy środowiska przyrodniczego. Oddziaływanie to można ograniczyć lub wyeliminować poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych, zgodnie z zapisami projektu dokumentu oraz ustaleniami niniejszej Prognozy.
4. Z wprowadzeniem określonych funkcji związane są konkretne obowiązki nakładane na właścicieli lub użytkowników terenów objętych projektem SUIKZP. Obowiązki te dotyczą przede

wszystkim gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, emisji do powietrza oraz zapewnienia komfortu akustycznego.

5. Z przeprowadzonych analiz wynika, że ustalenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.

6. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353), są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane są do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353). Prognoza dotyczy projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goszczanów.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w projekcie SUIKZP ustalenia wpłyną na środowisko. W niniejszej prognozie przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą. Poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Zadaniem analizowanego dokumentu w stosunku do poprzedniej edycji studium jest powiększenie i zrationalizowanie obszarów przeznaczone pod zabudowę oraz dostosowanie do aktualnego prawodawstwa. Wskazano zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego, wykazy inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym i ponadlokalnym.

Ustalono wytyczne określania w planach miejscowych zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów wraz z dopuszczalnym ich zakresem i ograniczeniami oraz kierunki i

wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów. Wskazano także tereny ograniczania zabudowy i wyłączenia spod zabudowy, obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.

W projekcie SUIKZP uwzględniono rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu gminnym i ponadlokalnym, określono obszary przestrzeni publicznej, obszary dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. W SUIKZP uwzględniono obszary występowania złóż surowców mineralnych oraz obszary zagrożone powodzią. Większość z wymienionych powyżej funkcji jest tożsama z istniejącym zagospodarowaniem terenu lub poprzednią edycją studium.

Gmina Goszczanów posiada specyficzne uwarunkowania, odzwierciedleniem tego jest pokrycie w północnej części gminy dużej powierzchni obszarowymi formami ochrony przyrody. Z faktu tego wynika szereg ograniczeń dla rozwoju przestrzennego gminy i prowadzenia działalności gospodarczej. W projekcie SUIKZP uwzględniono powyższe ograniczenia nakazując uwzględnienie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ograniczając tym samym możliwość realizacji przedsięwzięć mogących na nie wpływać w sposób negatywny. Zgodnie z zapisami projektu zmiany SUIKZP rozwój osadnictwa odbywał się będzie poprzez lokalizację zabudowy w obrębie obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach poszczególnych jednostek osadniczych oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, a w dalszej kolejności na pozostałych obszarach zgodnie określonym zapotrzebowaniem na nową zabudowę.

Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę wyznaczono głównie w istniejących ciągach po jednej lub po obu stronach istniejących dróg obsługujących wsie (drogi powiatowe i gminne), w których istnieje lub będzie realizowana podstawowa sieć infrastruktury technicznej: wodociąg, kanalizacja, elektroenergetyka. Osadnictwo rozwijać się będzie na bazie istniejącego zainwestowania poprzez: wymianę istniejącej zużytej zabudowy, uzupełnienia na wolnych działkach lub w nowych obszarach zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejącego zainwestowania. W pierwszej kolejności nowa zabudowa lokalizowana będzie na glebach IV - VI klasy bonitacji. Część terenów o najniższych klasach bonitacji została wskazana pod zalesienia.

Studium nakazuje uwzględnienie potrzeb ochrony przyrody w działaniach inwestycyjnych, stąd wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia mogące wpływać na Obszar Natura 2000 „Lipickie Mokradła”, powinny być poprzedzone procedurą administracyjną określającą potencjalne negatywne oddziaływania na przedmiot i cele ochrony tego obszaru.

Analizie poddano również wpływ realizacji dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, takie jak wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zdrowie ludzi, emisję hałasu i zabytki. W jej wyniku ustalono, że projekt SUIKZP uwzględnia obowiązek ochrony tych elementów środowiska w sposób obszerny a jego ustalenia nie będą w istotny, negatywny sposób oddziaływały na środowisko i zdrowie ludzi. Dokument utrzymuje obecny charakter gminy, nie rezerwując obszarów funkcjonalnych pod przedsięwzięcia mający duży potencjał zagrożeń dla środowiska i nie powoduje wystąpienia ryzyka znaczących przekształceń istniejącego zagospodarowania terenu. Oceniany projekt wprowadza dodatkowo szereg wymagań i zakazów w stosunku do nowych jak i istniejących form zagospodarowania przestrzennego, których przestrzeganie zapewni prawidłową ochronę środowiska oraz zachowanie walorów krajobrazowych.